

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

**«Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Εμβάθυνση
της Δημοκρατίας – Ενίσχυση της Συμμετοχής –
Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ**

[Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]

**Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των
ΦΟ.ΔΣ.Α. - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία
άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την
πολιτογράφηση – Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ»**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΘΗΝΑ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1
Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας στους
ΟΤΑ β' βαθμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΗΜΩΝ'

Άρθρο 2
Κατηγορίες Δήμων

Άρθρο 3
Ορεινοί δήμοι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ- ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 4
Συγκρότηση δήμων - Αντικατάσταση άρθρου 2 του ν. 3852/2010

Άρθρο 5
Κοινότητες – Όργανα διοίκησης κοινοτήτων – Αντικατάσταση άρθρου 8 του ν.
3852/2010

ΤΜΗΜΑ Β'
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Άρθρο 6
Διάρκεια δημοτικής περιόδου – Αντικατάσταση άρθρου 9 του ν. 3852/2010

Άρθρο 7
Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 3852/2010

Άρθρο 8
Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 3852/2010

Άρθρο 9
Εκλογικοί κατάλογοι – Αντικατάσταση άρθρου 12 του ν. 3852/2010

Άρθρο 10
Προσόντα εκλογιμότητας για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών –
Αντικατάσταση άρθρου 13 του ν. 3852/2010

Άρθρο 11
Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα – Αντικατάσταση άρθρου 14 του ν.
3852/2010

Άρθρο 12
Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών – Αντικατάσταση άρθρου 15 του ν. 3852/2010

Άρθρο 13
Αντιπρόσωποι Δικαστικής Αρχής και έφοροι των αντιπροσώπων – Αντικατάσταση του
άρθρου 17 του ν. 3852/2010

Άρθρο 14
Υποψηφιότητες – κατάρτιση συνδυασμών – Αντικατάσταση άρθρου 18 του ν.
3852/2010

Άρθρο 15
Κατάργηση άρθρου 19 του ν. 3852/2010

Άρθρο 16
Εκλογές κοινοτήτων άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων

Άρθρο 17
Εκλογές κοινοτήτων έως τριακοσίων (300) κατοίκων

Άρθρο 18
Ένωση κοινότητας σε περίπτωση μη υποβολής υποψηφιοτήτων

Άρθρο 19
Ανακήρυξη – κοινοποίηση υποψηφιοτήτων – Αντικατάσταση άρθρου 20 του ν.
3852/2010

Άρθρο 20
Αντικατάσταση υποψηφίων – Αντικατάσταση άρθρου 21 του ν. 3852/2010

Άρθρο 21
Δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων – Αντικατάσταση άρθρου 22 του ν.
3852/2010

Άρθρο 22
Πρόγραμμα εκλογής – Αντικατάσταση άρθρου 23 του ν. 3852/2010

Άρθρο 23
Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων

Άρθρο 24
Περιεχόμενο ψηφοδελτίων – Αντικατάσταση άρθρου 26 του ν. 3852/2010

ΙΘΙ

Άρθρο 25

Σταυροί προτίμησης – Αντικατάσταση άρθρου 27 του ν. 3852/2010

Άρθρο 26

Άκυρα ψηφοδέλτια – Αντικατάσταση άρθρου 28 του ν. 3852/2010

Άρθρο 27

Διατάξεις εκλογικής νομοθεσίας – Αντικατάσταση άρθρου 29 του ν. 3852/2010

Άρθρο 28

Εκλογικό σύστημα – κατανομή εδρών δημοτικού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 32 του ν. 3852/2010

Άρθρο 29

Επανάληψη ψηφοφορίας – Αντικατάσταση άρθρου 33 του ν. 3852/2010

Άρθρο 30

Κατανομή εδρών δημοτικού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια – Αντικατάσταση άρθρου 34 του ν. 3852/2010

Άρθρο 31

Παραίτηση ή θάνατος υποψηφίου δημάρχου σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας - Τροποποίηση άρθρου 35 του ν. 3852/2010

Άρθρο 32

Κατάργηση άρθρου 36 του ν. 3852/2010

Άρθρο 33

Κατανομή εδρών συμβούλων κοινότητας – Αντικατάσταση άρθρου 37 του ν. 3852/2010

Άρθρο 34

Εκλογή προέδρου κοινότητας κάτω των τριακοσίων (300) κατοίκων

Άρθρο 35

Τροποποίηση άρθρου 38 του ν. 3852/2010

Άρθρο 36

Κατάργηση άρθρου 39 του ν. 852/2010

Άρθρο 37

Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι κοινότητας – Αντικατάσταση άρθρου 40 του ν. 3852/2010

Άρθρο 38

Κατάργηση άρθρου 41 του ν. 3852/2010

Άρθρο 39

Επικύρωση εκλογής – Αντικατάσταση άρθρου 44 του ν. 3852/2010

Άρθρο 40

Τροποποίηση άρθρου 52 του ν. 3852/2010

1012

Άρθρο 41

Παραίτηση αιρετών – Αντικατάσταση άρθρου 54 του ν. 3852/2010

Άρθρο 42

Αντικατάσταση – αναπλήρωση μελών – Αντικατάσταση άρθρου 55 του ν. 3852/2010

Άρθρο 43

Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων – Αντικατάσταση άρθρου 56 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Άρθρο 44

Τελικές – Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Γ΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ- ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 45

Τροποποίηση άρθρου 113 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Άρθρο 46

Διάρκεια περιφερειακής περιόδου – Αντικατάσταση άρθρου 114 του ν. 3852/2010

Άρθρο 47

Κατάργηση άρθρου 115 του ν. 3852/2010

Άρθρο 48

Εκλογικό δικαίωμα – Αντικατάσταση άρθρου 116 του ν. 3852/2010

Άρθρο 49

Εκλογικοί κατάλογοι

Άρθρο 50

Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα – Αντικατάσταση άρθρου 117 του ν. 3852/2010

Άρθρο 51

Υποψηφιότητες – Συνδυασμοί – Αντικατάσταση άρθρου 120 του ν. 3852/2010

Άρθρο 52

Κατάργηση άρθρου 121 του ν. 3852/2010

1013

Άρθρο 53

Περιεχόμενο ψηφοδελτίων στις περιφερειακές εκλογές – Αντικατάσταση άρθρου 129 του ν. 3852/2010

Άρθρο 54

Σταυροί προτίμησης

Άρθρο 55

Άκυρα ψηφοδέλτια – Αντικατάσταση άρθρου 130 του ν. 3852/2010

Άρθρο 56

Εκλογικό σύστημα – Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 138 του ν. 3852/2010

Άρθρο 57

Επανάληψη της ψηφοφορίας – Αντικατάσταση άρθρου 139 του ν. 3852/2010

Άρθρο 58

Κατανομή εδρών ανά εκλογική περιφέρεια – Αντικατάσταση άρθρου 140 του ν. 3852/2010

Άρθρο 59

Τροποποίηση άρθρου 141 του ν. 3852/2010

Άρθρο 60

Τροποποίηση άρθρου 142 του ν. 3852/2010

Άρθρο 61

Κατάργηση του άρθρου 143 του ν. 3852/2010

Άρθρο 62

Τροποποίηση άρθρου 146 του ν. 3852/2010

Άρθρο 63

Τροποποίηση άρθρου 154 του ν. 3852/2010

Άρθρο 64

Τροποποίηση άρθρου 155 του ν. 3852/2010

Άρθρο 65

Παραίτηση αιρετών – Αντικατάσταση άρθρου 156 του ν. 3852/2010

Άρθρο 66

Τροποποίηση του άρθρου 158 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Γ'

Άρθρο 67

Τελικές – Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Δ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΔΗΜΩΝ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΗΜΩΝ

Άρθρο 68
Αντιδήμαρχοι – Αντικατάσταση άρθρου 59 και τροποποίηση του άρθρου 207 του ν. 3852/2010

Άρθρο 69
Εκλογή νέου δημάρχου – Αντικατάσταση άρθρου 60 του ν. 3852/2010

Άρθρο 70
Τροποποίηση του άρθρου 62 του ν. 3852/2010

Άρθρο 71
Εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 64 του ν. 3852/2010

Άρθρο 72
Αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου – Τροποποίηση άρθρου 65 του ν. 3852/2010

Άρθρο 73
Δημοτικές παρατάξεις – Αντικατάσταση άρθρου 66 του ν. 3852/2010

Άρθρο 74
Σύγκληση δημοτικού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 67 του ν. 3852/2010

Άρθρο 75
Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 70 του ν. 3852/2010

Άρθρο 76
Συγκρότηση – Εκλογή Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής – Αντικατάσταση άρθρου 74 του ν. 3852/2010

Άρθρο 77
Λειτουργία Οικονομικής Επιτροπής – Επιτροπής Ποιότητας Ζωής – Αντικατάσταση άρθρου 75 του ν. 3852/2010

Άρθρο 78
Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης – Αντικατάσταση άρθρου 76 του ν. 3852/2010

Άρθρο 79
Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων – Αντικατάσταση άρθρου 78 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Β'
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 80
Πρόεδρος συμβουλίου κοινότητας άνω των 300 κατοίκων – Αντικατάσταση άρθρου 79 του ν. 3852/2010

10)5

Άρθρο 81

Πρόεδρος κοινότητας με πληθυσμό έως και 300 κατοίκων – Αντικατάσταση άρθρου 80 του ν. 3852/2010

Άρθρο 82

Αρμοδιότητες προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων– Αντικατάσταση άρθρου 81 του ν 3852/2010

Άρθρο 83

Αρμοδιότητες προέδρου κοινότητας έως και 300 κατοίκων – Αντικατάσταση άρθρου 82 του ν. 3852/2010

Άρθρο 84

Αρμοδιότητες συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων – Αντικατάσταση άρθρου 83 του ν. 3852/2010

Άρθρο 85

Δημοσίευση – εκτελεστότητα αποφάσεων οργάνων διοίκησης κοινοτήτων

Άρθρο 86

Γενικές διατάξεις για τη λειτουργία των κοινοτήτων – Αντικατάσταση άρθρου 84 του ν. 3852/2010

Άρθρο 87

Συνέλευση κατοίκων κοινότητας – Αντικατάσταση άρθρου 85 του ν. 3852/2010

Άρθρο 88

Υλοποίηση αποφάσεων προέδρου ή συμβουλίου κοινότητας – Αντικατάσταση άρθρου 87 του ν. 3852/2010

Άρθρο 89

Σύγκληση του συμβουλίου κοινότητας – Αντικατάσταση άρθρου 88 του ν. 3852/2010

Άρθρο 90

Λειτουργία συμβουλίου κοινότητας – Αντικατάσταση άρθρου 89 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Γ'

Διατάξεις για τη συγκρότηση διοικήσεων νομικών προσώπων των δήμων

Άρθρο 91

Συγκρότηση διοικήσεων νομικών προσώπων των δήμων

ΤΜΗΜΑ Δ'

Άρθρο 92

Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου Ε'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Άρθρο 93

Αντιπεριφερειάρχες – Αντικατάσταση άρθρου 160 του ν. 3852/2010

1016

Άρθρο 94

Αναπλήρωση – αντικατάσταση περιφερειάρχη – Αντικατάσταση άρθρου 161 του ν. 3852/2010

Άρθρο 95

Εκλογή νέου περιφερειάρχη σε περίπτωση κένωσης της θέσης– Αντικατάσταση άρθρου 162 του ν. 3852/2010

Άρθρο 96

Αποφασιστικού χαρακτήρα επιτροπές περιφερειακού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 164 του ν. 3852/2010

Άρθρο 97

Γνωμοδοτικού χαρακτήρα επιτροπές περιφερειακού συμβουλίου

Άρθρο 98

Συγκρότηση – εκλογή προεδρείου περιφερειακού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 165 του ν. 3852/2010

Άρθρο 99

Παραίτηση μελών του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 166 του ν. 3852/2010

Άρθρο 100

Σύγκληση περιφερειακού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 167 του ν. 3852/2010

Άρθρο 101

Λειτουργία – παρατάξεις περιφερειακού συμβουλίου – Αντικατάσταση άρθρου 168 του ν. 3852/2010

Άρθρο 102

Τροποποίηση άρθρου 169 του ν. 3852/2010

Άρθρο 103

Οικονομική Επιτροπή – Αντικατάσταση άρθρου 175 του ν. 3852/2010

Άρθρο 104

Λειτουργία Οικονομικής Επιτροπής – Αντικατάσταση άρθρου 177 του ν. 3852/2010

Άρθρο 105

Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης – Αντικατάσταση άρθρου 178 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Γ'

Διατάξεις για τη συγκρότηση της διοίκησης νομικών προσώπων των περιφερειών

Άρθρο 106

Ρυθμίσεις για τη συγκρότηση της διοίκησης των νομικών προσώπων των περιφερειών

Άρθρο 107

Έναρξη ισχύος Κεφαλαίου ΣΤ'

1017

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΤΑ

Άρθρο 108
Αρχές – έκταση – περιεχόμενο κρατικής εποπτείας – Αντικατάσταση άρθρου 214 του ν. 3852/2010

Άρθρο 109
Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ – Αντικατάσταση άρθρου 215 του ν. 3852/2010

Άρθρο 110
Επόπτης ΟΤΑ – Αντικατάσταση άρθρου 216 του ν. 3852/210

Άρθρο 111
Προσωπικό Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ

Άρθρο 112
Διάρθρωση – οργάνωση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ – Αντικατάσταση άρθρου 218 του ν. 3852/2010

Άρθρο 113
Υπηρεσιακές μεταβολές – πειθαρχικός έλεγχος – Αντικατάσταση άρθρου 220 του ν. 3852/2010

Άρθρο 114
Συμβούλιο Εποπτών ΟΤΑ

Άρθρο 115
Επιτροπή Συντονισμού και Ελέγχου Εποπτείας ΟΤΑ

ΤΜΗΜΑ Β'
ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

Άρθρο 116
Υποχρεωτικός Έλεγχος Νομιμότητας – Αντικατάσταση άρθρου 225 του ν. 3852/2010

Άρθρο 117
Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας – Αντικατάσταση άρθρου 226 του ν. 3852/2010

Άρθρο 118
Ειδική διοικητική προσφυγή - Αντικατάσταση άρθρου 227 του ν. 3852/2010

Άρθρο 119
Αναστολή εκτέλεσης – Αντικατάσταση άρθρου 228 του ν. 3852/2010

Άρθρο 120
Επιτόπιοι έλεγχοι – Αντικατάσταση άρθρου 229 του ν. 3852/2010

1018

Άρθρο 121

Δημοσίευση αποφάσεων Επόπτη ΟΤΑ – Αντικατάσταση άρθρου 230 του ν. 3852/2010

Άρθρο 122

Ετήσια Έκθεση

Άρθρο 123

Υποχρέωση συμμόρφωσης – Αντικατάσταση άρθρου 231 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΕΥΘΥΝΗ – ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ

Άρθρο 124

Αστική ευθύνη – Αντικατάσταση άρθρου 232 του ν. 3852/2010

Άρθρο 125

Πειθαρχική ευθύνη – Αντικατάσταση άρθρου 233 του ν. 3852/2010

Άρθρο 126

Πειθαρχική διαδικασία – Αντικατάσταση άρθρου 234 του ν. 3852/2010

Άρθρο 127

Ιδιάζουσα δωσιδικία – Εξαίρεση από συνοπτική διαδικασία

Άρθρο 128

Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης – Αντικατάσταση άρθρου 236 του ν. 3852/2010

Άρθρο 129

Διοικητικά μέτρα - Αργία

Άρθρο 130

Παύση – Αντικατάσταση άρθρου 237 του ν. 3852/2010

Άρθρο 131

Αντικατάσταση άρθρου 238 του ν. 3852/2010

Άρθρο 132

Τελικές – Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Ζ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

Άρθρο 133

Αντικείμενο του δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος

1019

Άρθρο 134

Πρωτοβουλία για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος

Άρθρο 135

Περιορισμοί στη διεξαγωγή δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος

Άρθρο 136

Διαδικασία προκήρυξης του δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος –
Ερώτημα

Άρθρο 137

Υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας απόφασης περί διενέργειας δημοτικού ή
περιφερειακού δημοψηφίσματος

Άρθρο 138

Ψηφοφορία – Δικαίωμα εκλέγειν

Άρθρο 139

Δημόσιος διάλογος

Άρθρο 140

Προεκλογική περίοδος – Χρηματοδότηση και δαπάνες των μετεχόντων στο
δημοψήφισμα

Άρθρο 141

Κανόνες οικονομικής διαχείρισης και διαφάνειας εκλογικών δαπανών

Άρθρο 142

Δημόσια προβολή - Απαγορεύσεις κατά τη διάρκεια της προεκλογικής
περιόδου –Δημοσκοπήσεις

Άρθρο 143

Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων

Άρθρο 144

Αντιπρόσωποι και έφοροι δικαστικής αρχής – Εφορευτικές επιτροπές

Άρθρο 145

Εκλογικά τμήματα – Καταστήματα ψηφοφορίας

Άρθρο 146

Ψηφοδέλτια

Άρθρο 147

Τρόπος ψηφοφορίας

Άρθρο 148

Διαλογή των ψήφων – Επικρατούσα απάντηση

Άρθρο 149
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Άρθρο 150
Έλεγχος του κύρους του δημοψηφίσματος
και του αποτελέσματος της ψηφοφορίας

Άρθρο 151
Τελικές – Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Η'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ –
ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 152
Σκοπός της δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης

Άρθρο 153
Όργανα δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης

Άρθρο 154
Γενικές αρχές που διέπουν την τοπική και περιφερειακή διαμεσολάβηση

ΤΜΗΜΑ Β'
ΠΡΟΣΟΝΤΑ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Άρθρο 155
Προσόντα του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή

Άρθρο 156
Επαγγελματική δραστηριότητα – Κωλύματα και ασυμβίβαστα

Άρθρο 157
Ευθύνη του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή

Άρθρο 158
Αντιμισθία

ΤΜΗΜΑ Γ'
ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ – ΘΗΤΕΙΑ

Άρθρο 159
Θητεία του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή

1021

Άρθρο 160
Διαδικασία επιλογής του Δημοτικού Διαμεσολαβητή

Άρθρο 161
Διαδικασία επιλογής του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή

Άρθρο 162
Παύση Διαμεσολαβητή

ΤΜΗΜΑ Δ'
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Άρθρο 163
Καθ' ύλην αρμοδιότητα

Άρθρο 164
Επιμέρους αρμοδιότητες – Τρόπος επίλυσης υποθέσεων

Άρθρο 165
Σχέσεις του Διαμεσολαβητή με τους πολίτες

Άρθρο 166
Σχέσεις του Διαμεσολαβητή με τις αυτοδιοικητικές υπηρεσίες

ΤΜΗΜΑ Ε'
**ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ & ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ**

Άρθρο 167
Αυτοτελές Γραφείο Δημοτικού Διαμεσολαβητή

Άρθρο 168
Αυτοτελές Γραφείο Περιφερειακού Διαμεσολαβητή

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Άρθρο 169
Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Διαμεσολαβητών

Άρθρο 170
Αρμοδιότητες

Άρθρο 171
Συγκρότηση και λειτουργία

ΤΜΗΜΑ Ζ'
**ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ & ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ
ΜΕ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ**

1022

Άρθρο 172
Γενικές αρχές

Άρθρο 173
Σχέσεις με το Συνήγορο του Πολίτη

Άρθρο 174
Τελικές – μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου Θ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Άρθρο 175
Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα – Ετήσια Προγράμματα Δράσης δήμων
– Τροποποίηση άρθρου 266 του ν. 3852/2010

Άρθρο 176
Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα – Ετήσια Προγράμματα Δράσης
περιφερειών – Τροποποίηση άρθρου 268 του ν. 3852/2010

Άρθρο 177
«Επιτροπή Παρακολούθησης & Υλοποίησης Χωρικού και Αναπτυξιακού
Σχεδιασμού Τοπικού και Περιφερειακού Επιπέδου

ΤΜΗΜΑ Β'
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ -
ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΤΑ –
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΔΗΜΩΝ

Άρθρο 178
Υποστήριξη των Δήμων από τη Μ.Ο.Δ Α.Ε για τη μελέτη και εκτέλεση έργων

Άρθρο 179
Προγραμματικές συμβάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010

Άρθρο 180
Διαδημοτικός σύνδεσμος τεχνικής υπηρεσίας

Άρθρο 181
Υπηρεσία Δόμησης

ΤΜΗΜΑ Γ'
ΝΕΑ ΠΕΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ –
ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΟΤΑ

Άρθρο 182
Επέκταση της δυνατότητας συμμετοχής ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα

Άρθρο 183
Συμμετοχή ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε νομικά πρόσωπα με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ή την αξιοποίηση δημόσιων αγαθών

Άρθρο 184
Σύσταση δημοτικών μονομετοχικών Α.Ε. λειτουργίας πρατηρίου καυσίμων, για την κάλυψη των αναγκών μικρών νησιωτικών δήμων

ΤΜΗΜΑ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΤΑ –
ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ – ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΠΟΡΟΙ –
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ –ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ

Άρθρο 185
Έννοια, περιεχόμενο και τρόπος καθορισμού ανταποδοτικών τελών

Άρθρο 186
Κριτήρια κατανομής Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.)

Άρθρο 187
Τροποποίηση άρθρου 259 του ν. 3852/2010

Άρθρο 188
Τροποποίηση άρθρου 260 του ν 3852/2010

Άρθρο 189
Συζήτηση και ψήφιση προϋπολογισμού δήμων

Άρθρο 190
Συζήτηση και ψήφιση προϋπολογισμού Περιφερειών

Άρθρο 191
Συζήτηση και ψήφιση Τεχνικού Προγράμματος δήμων – Τροποποίηση άρθρου 208 του ν. 3463/2006

Άρθρο 192
Συζήτηση και ψήφιση Τεχνικού Προγράμματος Περιφερειών

Άρθρο 193
Διευκόλυνση της είσπραξης ιδίων εσόδων των Ο.Τ.Α.

Άρθρο 194
Ηλεκτρονική Βάση Καταγραφής Ακίνητης Περιουσίας

Άρθρο 195
Σύσταση Επιτροπής για την εκπόνηση ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα παραγωγής σε δημοτικές εκτάσεις

Άρθρο 196
Εκμίσθωση ακινήτων των Δήμων – Αντικατάσταση άρθρου 192 του ν. 3463/2006

Άρθρο 197
Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 4111/2013.

Άρθρο 198
Παρακολούθηση κατάρτισης και εκτέλεσης προϋπολογισμών Ο.Τ.Α.

Άρθρο 199
Λογαριασμός Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.

Άρθρο 200
Προγραμματική Συμφωνία Οικονομικής Υποστήριξης

Άρθρο 201
Εκθέσεις του Παρατηρητηρίου

Άρθρο 202
Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης

Άρθρο 203
Διατάκτης στους ΟΤΑ α΄ βαθμού

Άρθρο 204
Ρυθμίσεις σχετικές με την εκκαθάριση δαπανών – εντολή πληρωμών στους δήμους

Άρθρο 205
Προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών στους ΟΤΑ α΄ βαθμού

Άρθρο 206
Διαδικαστικού χαρακτήρα ρυθμίσεις σχετικές με την οικονομική λειτουργία των δήμων

Άρθρο 207
Πάγια προκαταβολή δήμων

Άρθρο 208
Δανεισμός των ΟΤΑ για δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας

1025

Άρθρο 209
Καταργούμενες διατάξεις

ΤΜΗΜΑ Ε΄
Άρθρο 210
Μεταβατικές - Τελικές διατάξεις Κεφαλαίου Ι΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ –
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ – ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 211
Διαδικασία και χρονοδιάγραμμα ανακαθορισμού της κατανομής αρμοδιοτήτων
και διαδικασιών κεντρικής διοίκησης – αποκεντρωμένων διοικήσεων - τοπικής
αυτοδιοίκησης

Άρθρο 212
Μόνιμη Επιτροπή Ελέγχου Αρμοδιοτήτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ Α΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 213
Ειδικοί Σύμβουλοι – Επιστημονικοί Συνεργάτες – Ειδικοί Συνεργάτες στους
δήμους

Άρθρο 214
Ειδικοί Σύμβουλοι – Επιστημονικοί Συνεργάτες – Ειδικοί Συνεργάτες στις
περιφέρειες

Άρθρο 215
(Το άρθρο 241 του ν.3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:...)

Άρθρο 216
Αναπλήρωση Εκτελεστικού Γραμματέα – Τροποποίηση του άρθρου 242 ν.
3852/2010

Άρθρο 217
Διαδικασία πρόσληψης προσωπικού Περιφερειών – Αντικατάσταση άρθρου
244 του ν. 3852/2010

Άρθρο 218
Δικηγόροι Περιφερειών

Άρθρο 219
Προϊστάμενοι – τοποθετήσεις – μετακινήσεις υπαλλήλων των Περιφερειών –
Αντικατάσταση άρθρου 245 του ν. 3852/2010

ΤΜΗΜΑ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ Τ.Α.

Άρθρο 220
Ρυθμίσεις ειδικών θεμάτων σχετικών με τη λύση επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. α' και β'
βαθμού

Άρθρο 221
Τροποποίηση του άρθρου 1 παρ. 2 περ. 7 του Ν. 3852/2010 (Α' 87)

Άρθρο 222
Τροποποίηση του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 25/1975 (Α' 74)

Άρθρο 223
Τροποποίηση του άρθρου 99 του Ν. 4483/2017 (Α' 107)

Άρθρο 224
Αστυνόμευση και καθαρισμός ρεμάτων και απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα
ρέματα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΦΟΔΣΑ)
ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Άρθρο 225
Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στους δήμους της ηπειρωτικής χώρας

Άρθρο 226
Διαχείριση των στερεών αποβλήτων στα νησιά

Άρθρο 227
Αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ

Άρθρο 228
Αρμοδιότητες των Δήμων επί ΑΣΑ

1027

Άρθρο 229

Όργανα Διοίκησης ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Άρθρο 230

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Άρθρο 231

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Άρθρο 232

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Άρθρο 233

Αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Άρθρο 234

Λειτουργία εκτελεστικής επιτροπής ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Άρθρο 235

Αρμοδιότητες του Προέδρου ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ και λοιπά θέματα διοίκησης

Άρθρο 236

Όργανα Διοίκησης, Διοίκηση και Λειτουργία των ΦοΔΣΑ με τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρείας

Άρθρο 237

Τιμολογιακή Πολιτική –Πόροι

Άρθρο 238

Οικονομική διοίκηση και διαχείριση

Άρθρο 239

Εισφορές ΟΤΑ α' βαθμού υπέρ ΦΟΔΣΑ και διαδικασίες είσπραξης

Άρθρο 240

Εποπτεία επί των αποφάσεων των ΦΟΔΣΑ

Άρθρο 241

Οργανωτική διάρθρωση και κανονισμός προσωπικού των ΦΟΔΣΑ

Άρθρο 242

Ενημέρωση Δημοτικών Συμβουλίων και ΟΤΑ

Άρθρο 243
Αντισταθμιστικό όφελος

Άρθρο 244
Πειθαρχικό αδίκημα

Άρθρο 245
Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 246
Τελικές διατάξεις

Άρθρο 247
Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ, ΤΑΧΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΑ
ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ
ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ**

Άρθρο 248

Μεταφορά Διευθύνσεων και Τμημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων σε συνιστώμενες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών - Διατάξεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικών με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 249
Θέματα ληξιαρχικών πράξεων

Άρθρο 250
Εγκυρότητα και στοιχεία ληξιαρχικών πράξεων που έχουν καταχωριστεί μετά τη μετάπτωση στο Μητρώο Πολιτών

Άρθρο 251
Τροποποίηση του άρθρου 3 της κοινής υπουργικής απόφασης αρ. οικ. 4932/2017 «Ρύθμιση θεμάτων τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης οστών νεκρών» (Β' 441)

1029

Άρθρο 252
Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 2196/1994

Άρθρο 253
Κατάργηση Υ.Α.Σ.Β.Ε.

Άρθρο 254
Ρυθμίσεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής
Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 255
Έναρξη ισχύος

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Με το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρείται μια σημαντική μεταρρυθμιστική τομή στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στόχευση την ουσιαστική ενίσχυση της λειτουργίας της, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς της και την ταυτόχρονη ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά.

Η πλειονότητα των ρυθμίσεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επιχειρεί να καλύψει ένα σοβαρό έλλειμμα που χαρακτήρισε την εκτεταμένη διοικητική και οργανωτική ανασυγκρότηση της προηγούμενης μεταρρύθμισης του προγράμματος «Καλλικράτης», διαμορφώνοντας όρους δημοκρατικότερης συγκρότησης και λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών, αναλογικότερης εκπροσώπησης του εκλογικού σώματος, των αυτοδιοικητικών δυνάμεων και των τοπικών κοινωνιών που συνθέτουν τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού και διευρύνοντας τη συμμετοχή και τον κοινωνικό έλεγχο σε όλα τα επίπεδα της οργάνωσης και της λειτουργίας τους. Επίσης, επιχειρούνται τομές σε καίρια πεδία που περιορίζουν ή αναστέλλουν τη διοικητική, οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια των ΟΤΑ, με στόχο την προστασία δημόσιων αγαθών και την αξιοποίηση τοπικών πόρων, προς όφελος των τοπικών κοινωνιών.

Με το Μέρος Δεύτερο επιχειρείται η ενίσχυση των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φ.Ο.Δ.Σ.Α.) με τη θέσπιση νέων κανόνων λειτουργίας σε πλήρη εναρμόνιση με το κοινοτικό και συνταγματικό περιβαλλοντικό κεκτημένο και στοχεύοντας στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στη μείωση της παραγωγής και σε μία, εν γένει, περιβαλλοντικά ενδεδειγμένη διαχείριση που θα καλύπτει το σύνολο της χώρας και θα συμβάλει στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Με το Μέρος Τρίτο προτείνονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την απονομή της ιθαγένειας και την πολιτογράφηση, ενώ στο Μέρος Τέταρτο θεσπίζονται λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΤΑ ΜΕΡΗ

Το παρόν σχέδιο νόμου διαρθρώνεται σε τέσσερα Μέρη.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

Στο **ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ** συμπεριλαμβάνονται, πρόταση κατηγοριοποίησης των Δήμων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, διατάξεις σχετικές με τα όργανα διοίκησης της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης, καθώς και το νέο εκλογικό σύστημα της απλής αναλογικής για την ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών.

Με την παρούσα νομοθετική πρόταση αποσυνδέεται η εποπτεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, διασφαλίζεται το υψηλό επίπεδο και η επιστημονική επάρκεια των Εποπτών ΟΤΑ και αναπροσδιορίζεται το εύρος του ελέγχου νομιμότητας. Ενισχύονται επίσης οι θεσμοί συμμετοχής και δημοσίου διαλόγου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και θεσπίζεται το πλαίσιο για τη διεξαγωγή δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος. Επιπλέον περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης και τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ, θεσπίζονται όργανα και διαδικασία καταγραφής, αξιολόγησης και ανακαθορισμού των αρμοδιοτήτων σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, αποκεντρωμένων διοικήσεων και κεντρικής διοίκησης και ενισχύεται ο λόγος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο νομοθετικό έργο, καθώς εκπρόσωποί της θα συμμετέχουν σε όργανο το οποίο θα γνωμοδοτεί για διατάξεις σχεδίων νόμων που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ειδικότερα, το **ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**, διαρθρώνεται στα Κεφάλαια:

Κεφάλαιο Πρώτο (Α): Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας στους ΟΤΑ β' βαθμού.

Κεφάλαιο Δεύτερο (Β): Κατηγορίες Δήμων.

Κεφάλαιο Τρίτο (Γ): Δημοτικές αρχές - εκλογική διαδικασία- εκλογικό σύστημα.

Κεφάλαιο Τέταρτο (Δ): Περιφερειακές αρχές – εκλογική διαδικασία – εκλογικό σύστημα.

Κεφάλαιο Πέμπτο (Ε): Σύστημα διακυβέρνησης δήμων – κοινοτήτων.

Κεφάλαιο Έκτο (ΣΤ): Σύστημα διακυβέρνησης Περιφερειών.

Κεφάλαιο Έβδομο (Ζ): Εποπτεία Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κεφάλαιο Όγδοο (Η): Ρυθμίσεις για την ενίσχυση των θεσμών συμμετοχής στην Τ.Α: Δημοτικό και Περιφερειακό δημοψήφισμα.

Κεφάλαιο Ένατο (Θ): Δημοτική και Περιφερειακή διαμεσολάβηση.

Κεφάλαιο Δέκατο (Ι): Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης και τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ.

Κεφάλαιο Ενδέκατο (ΙΑ): Σχεδιασμός και Οργάνωση της διαδικασίας ανακαθορισμού αρμοδιοτήτων και διαδικασιών Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Αποκεντρωμένων Διοικήσεων – Κεντρικής Διοίκησης.

Κεφάλαιο Δωδέκατο (ΙΒ): Λοιπές διατάξεις σχετικές με την Τοπική Αυτοδιοίκηση: Διατάξεις σχετικές με το προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ρυθμίσεις ειδικότερων θεμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) της χώρας.

Με το **ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ** επιχειρείται η ενίσχυση των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φ.Ο.Δ.Σ.Α.), με τη θέσπιση νέων κανόνων λειτουργίας, σε πλήρη εναρμόνιση με το κοινοτικό και συνταγματικό περιβαλλοντικό κεκτημένο και στοχεύοντας στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στη μείωση της παραγωγής και σε περιβαλλοντικά ενδεδειγμένη διαχείριση που θα καλύπτει το σύνολο της χώρας και θα συμβάλει στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Διατάξεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικών με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση.

Με το **ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ** γίνεται μεταφορά Διευθύνσεων και Τμημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων σε συνιστώμενες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και θεσπίζονται διατάξεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων για την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

Στο **ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ**, θεσπίζονται λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών: θέματα ληξιαρχικών πράξεων, εγκυρότητα και στοιχεία ληξιαρχικών πράξεων που έχουν καταχωριστεί μετά τη μετάπτωση στο Μητρώο Πολιτών, τροποποίηση του άρθρου 3 της ΚΥΑ 4932/2017, τροποποίηση του άρθρου 6 του ν.2196/1994, κατάργηση Υ.Α.Σ.Β.Ε., ρυθμίσεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Α: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ**1. Αναγκαιότητα**

- 1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης και**
- 1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση, συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.**

Με το Μέρος Πρώτο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (άρθρα 1-224), υπό τον τίτλο «Μεταρρύθμιση του Θεσμικού Πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», επιδιώκεται, η επαναξιολόγηση βασικών παραδοχών του προγράμματος «Καλλικράτης»,

αξιοποιώντας την εμπειρία μιας δεκαετούς σχεδόν εφαρμογής του και, χωρίς να αναιρείται η «νέα αρχιτεκτονική» της αυτοδιοίκησης, επιχειρείται η κάλυψη του σοβαρότατου ελλείμματος που χαρακτήρισε την εκτεταμένη διοικητική και οργανωτική ανασυγκρότηση της προηγούμενης μεταρρύθμισης, διαμορφώνοντας όρους δημοκρατικότερης συγκρότησης και λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών, αναλογικότερης εκπροσώπησης του εκλογικού σώματος, των αυτοδιοικητικών δυνάμεων και των τοπικών κοινωνιών, και διευρύνοντας τη συμμετοχή και τον κοινωνικό έλεγχο στα επίπεδα οργάνωσης και λειτουργίας τους. Ο όρος «μεταρρύθμιση» δεν προσδιορίζεται μόνο από κριτήρια ποσοτικά ή εκτατικά, ως προς το μέγεθος ή το εύρος επιχειρούμενων θεσμικών τομών, αλλά μπορεί να αποτυπώσει και σοβαρές ποιοτικές μεταβολές στη φιλοσοφία ή στη φυσιογνωμία θεσμικών συστημάτων, στην αντιμετώπιση σοβαρών ελλειμμάτων αντιπροσώπευσης, στην εμβάθυνση της δημοκρατίας και της συμμετοχής στους αυτοδιοικητικούς θεσμούς και στην πρόβλεψη νέων δυνατοτήτων -ή ακόμα και νέων προσανατολισμών- στην αναπτυξιακή τους δράση.

Υπό αυτό το πρίσμα, το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, επεκτείνει την ισχύ του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας και στους ΟΤΑ β' βαθμού, επιφέρει σημαντικές τομές στην κατηγοριοποίηση των δήμων, στο εκλογικό σύστημα ανάδειξης των δημοτικών και περιφερειακών αυτοδιοικητικών αρχών, στο σύστημα διοίκησης των ΟΤΑ, στην εποπτεία των ΟΤΑ, στην εισαγωγή θεσμών άμεσης συμμετοχής και δημοκρατικής έκφρασης των πολιτών μέσα από δημοτικά και περιφερειακά δημοψηφίσματα, αλλά και θεσμών δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης, στην αναπτυξιακή δράση και την οικονομική λειτουργία των ΟΤΑ, στην οργάνωση και το σχεδιασμό της κατανομής αρμοδιοτήτων και διαδικασιών ανάμεσα στην κρατική διοίκηση (κεντρική και αποκεντρωμένη) και την αυτοδιοίκηση.

Οι ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Δεύτερου του Μέρους Πρώτου «Κατηγορίες Δήμων» (άρθρα 2-3)** έρχονται να θεραπεύσουν την έως τώρα τακτική όμοιας οργανωτικής, διοικητικής και δημοσιονομικής αντιμετώπισης περιοχών της χώρας, με ουσιαδώς ανόμοια χαρακτηριστικά, διακριτές ανάγκες και διαφορετικές οργανωτικές και οικονομικές δυνατότητες, που αναπαράγει ανισότητες μεταξύ των γεωγραφικών

περιοχών και των τοπικών διοικητικών μονάδων και δημιουργεί το έδαφος για ένα ετεροβαρές, ασύμμετρο και αναποτελεσματικό αναπτυξιακό πρότυπο. Προσδιορίζονται έτσι, έξι κατηγορίες δήμων, με βάση τον πληθυσμό, το βαθμό αστικοποίησης και τα γεωοικονομικά χαρακτηριστικά τους, τη γεωμορφολογική τους ιδιαιτερότητα και τη θέση τους στο διοικητικό χάρτη της χώρας, με στόχο μια πιο δίκαιη διοικητική και δημοσιονομική μεταχείριση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες δυνατότητες και κυρίως, τις ιδιαίτερες ανάγκες των δήμων, με βάση τα διακριτά χαρακτηριστικά τους.

Με το **Κεφάλαιο Τρίτο του Μέρους Πρώτου «Δημοτικές αρχές-εκλογική διαδικασία-εκλογικό σύστημα» (άρθρα 4-44)** και το **Κεφάλαιο Τέταρτο του Μέρους Πρώτου «Περιφερειακές αρχές-εκλογική διαδικασία-εκλογικό σύστημα» (άρθρα 45-67)**, αποσυνδέεται ο χρόνος διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών από τις ευρωεκλογές, καθιερώνεται το σύστημα της απλής αναλογικής και διατηρείται η άμεση εκλογή του δημάρχου και του Περιφερειάρχη ως επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού σε δύο γύρους.

Η διεξαγωγή των αυτοδιοικητικών εκλογών σε χρόνο ανεξάρτητο από τις ευρωεκλογές, κρίθηκε απαραίτητη, τόσο για τεχνικούς διοικητικούς λόγους, που σχετίζονται με τη δυσκολία διαχείρισης ταυτόχρονης διεξαγωγής τριών εκλογικών διαδικασιών (δημοτικές - περιφερειακές εκλογές - ευρωεκλογές), όσο και για πολιτικούς λόγους, που κατά την ταυτόχρονη διεξαγωγή τους, σχετίζονται με την υποβάθμιση της σημασίας τόσο των αυτοδιοικητικών εκλογών, όσο και των ευρωεκλογών, δύο εξίσου σημαντικών, αλλά ασύμπτωτων πολιτικών διακυβευμάτων. Άλλωστε, το επιδιωκόμενο οικονομικό όφελος, αφ' ενός δεν επιτρέπεται να υπερτερεί άλλων εξίσου σημαντικών ή σημαντικότερων δικαιοπολιτικών επιδιώξεων και να ανάγεται σε μοναδικό κριτήριο της όποιας επιλογής, αφ' ετέρου, από τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα στοιχεία, δεν ήταν τόσο μεγάλο, ώστε να δικαιολογεί τη διατήρηση της ταυτόχρονης διεξαγωγής ευρωεκλογών και αυτοδιοικητικών εκλογών, με όλα τα αρνητικά στοιχεία που προαναφέρθηκαν. Ως εκ τούτου, κρίθηκε απαραίτητη η αποσύνδεση του χρόνου διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών με τις ευρωεκλογές και η επάνοδος στο προϊσχύον καθεστώς της τετραετούς θητείας των αυτοδιοικητικών οργάνων.

Η υιοθέτηση του συστήματος της απλής αναλογικής, στοχεύει στην ενίσχυση της ισότητας της ψήφου, την αναλογικότητα και την απλότητα του εκλογικού συστήματος και θα λειτουργήσει με σεβασμό στα τοπικά εκλογικά αποτελέσματα, ενισχύοντας το δημοκρατικό διάλογο, το αίσθημα ευθύνης και την ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών.

Η διατήρηση της άμεσης εκλογής του Δημάρχου και του Περιφερειάρχη ως επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού σε δύο γύρους, στοχεύει στην αποφυγή φαινομένων παραταξιακής ή προσωπικής συναλλαγής, που καταλήγουν στην ανάδειξη προσώπων που δεν έχουν νομιμοποιηθεί για την κατάληψη ενός τόσο σοβαρού δημόσιου αξιώματος από το εκλογικό σώμα. Έτσι, κρίθηκε ότι η μεσολάβηση της επιλογής των εκλογέων, οι οποίοι μάλιστα κατά το δεύτερο γύρο θα γνωρίζουν τη δυναμική που θα έχει ήδη διαμορφωθεί εντός του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, θα αποτρέψει τέτοια φαινόμενα και θα λειτουργήσει προωθητικά για την αποτελεσματική εφαρμογή της απλής αναλογικής.

Με το **Κεφάλαιο Πέμπτο του Μέρους Πρώτου «Σύστημα διακυβέρνησης Δήμων-Κοινοτήτων» (άρθρα 68-92)** και το **Κεφάλαιο Έκτο του Μέρους Πρώτου «Σύστημα διακυβέρνησης Περιφερειών» (άρθρα 93-107)**, το σύστημα διακυβέρνησης των Δήμων και των Περιφερειών, προσαρμόζεται θεσμικά και πολιτικά στην υιοθέτηση της απλής αναλογικής και, επομένως, κατατείνει, μέσω ρυθμίσεων για την ενίσχυση της συλλογικής λειτουργίας των αυτοδιοικητικών οργάνων και της αυξημένης δημοσιότητας των συνεδριάσεων, στη δημοκρατικότερη και πιο συμμετοχική λειτουργία τους. Ταυτόχρονα, εισάγονται δικλείδες, οι οποίες διευκολύνουν τη συζήτηση και τη σύνθεση των απόψεων, αποτρέπουν τον κατακερματισμό των αυτοδιοικητικών δυνάμεων και επιτρέπουν τη διαμόρφωση των αναγκαίων πλειοψηφιών, τουλάχιστον για τα πιο κρίσιμα για την ομαλή λειτουργία των Δήμων και των Περιφερειών, θέματα.

Προϋπόθεση, επομένως, για τη διαφύλαξη της ενότητας των νέων πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ΟΤΑ και την σταδιακή καλλιέργεια ενιαίας δημοτικής και περιφερειακής ταυτότητας, είναι η ταυτόχρονη αποκατάσταση του αισθήματος εγγύτητας των πολιτών προς τις αυτοδιοικητικές δομές, μέσω της αναβάθμισης του

ρόλου κυρίως των κοινοτήτων, ως θεσμού ενδοδημοτικής αποκέντρωσης, και δευτερευόντως των περιφερειακών ενοτήτων, στο πλαίσιο της ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης.

Η θέσπιση δημοτικών και περιφερειακών επιτροπών διαβούλευσης υπήρξε μία από τις σημαντικές θεσμικές επιλογές του «Καλλικράτη», η οποία ωστόσο έτυχε περιορισμένης αξιοποίησης και εφαρμογής, καθώς η λειτουργία των εν λόγω επιτροπών περιορίστηκε μόνο στην υποχρεωτικότητα της σύγκλησής τους, ενώ το περιεχόμενο των συνεδριάσεών τους παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό τυπικό. Με το παρόν σχέδιο νόμου, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της δημοκρατίας και της συμμετοχής στους αυτοδιοικητικούς οργανισμούς, αναβαθμίζεται ο θεσμός των δημοτικών και περιφερειακών επιτροπών διαβούλευσης.

Με το **Κεφάλαιο Έβδομο του Μέρους Πρώτου «Εποπτεία ΟΤΑ» (άρθρα 108-132)**, και τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ, μεταρρυθμίζονται βασικές πτυχές του συστήματος οργάνωσης και διεξαγωγής της κρατικής εποπτείας επί των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων.

Το σχέδιο νόμου «Κλεισθένης Ι» λαμβάνει υπόψη τη σημαντική μεταρρύθμιση που πραγματοποίησε ο «Καλλικράτης». Δεδομένης όμως της ελλιπούς και μη αποτελεσματικής λειτουργίας του Ελεγκτή Νομιμότητας, όπως προβλεπόταν στο άρθρο 216 του «Καλλικράτη», το παρόν σχέδιο νόμου στοχεύει στην απεμπλοκή των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων από την εποπτεία επί των ΟΤΑ, έργου που δεν εντάσσεται αρμονικά στη φύση και στο λόγο ίδρυσής τους, και στη σύσταση Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ, ως αποκεντρωμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, με βασική αποστολή την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και του πειθαρχικού ελέγχου των αιρετών.

Σημαντική καινοτομία του παρόντος σχεδίου νόμου είναι ο συντονισμός των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους μέσω της Επιτροπής Συντονισμού και Ελέγχου Εποπτείας ΟΤΑ, προκειμένου να αναβαθμιστεί η ασκούμενη εποπτεία και να

αποφευχθούν ομοειδείς έλεγχοι που μειώνουν την αποτελεσματικότητα της δράσης. Στο πλαίσιο της αύξησης της αποτελεσματικότητας και της παραγωγικότητας του έργου των ελεγκτικών μηχανισμών, το πρόγραμμα «Κλεισθένης Ι», στοχεύει στη μείωση των πράξεων και αποφάσεων που ελέγχονται υποχρεωτικά ως προς τη νομιμότητά τους από τον Επόπτη ΟΤΑ, στο πνεύμα της «επιλογής εμπιστοσύνης» προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση και του γενικότερου πλαισίου ελάφρυνσης των υποχρεωτικών προληπτικών ελέγχων των διοικητικών οργάνων από άλλα διοικητικά όργανα, χωρίς όμως εκπτώσεις στην από το Σύνταγμα επιβαλλόμενη κρατική εποπτεία επί των Ο.Τ.Α.

Το **Κεφάλαιο Όγδοο του Μέρους Πρώτου «Ρυθμίσεις για την ενίσχυση των θεσμών συμμετοχής στην Τοπική Αυτοδιοίκηση – Δημοτικό και Περιφερειακό Δημοψήφισμα» (άρθρα 133-151)** ρυθμίζει ευθέως τη δυνατότητα, το πλαίσιο και τους κανόνες διεξαγωγής, σε δημοτικό και περιφερειακό επίπεδο, δημοψηφισμάτων, που αποτελούν τον κατ' εξοχήν θεσμό της άμεσης δημοκρατίας. Η πρόβλεψη της δυνατότητας δημοψηφισμάτων, τόσο με απόφαση των αυτοδιοικητικών θεσμών όσο και κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας, αποτελεί τομή και αναγκαιότητα ταυτόχρονα για το πεδίο της αυτοδιοίκησης, ενός θεσμικού πεδίου, όπου, λόγω της φύσης, των αρμοδιοτήτων και της εγγύτητας προς τον πολίτη, η συμμετοχή και ο κοινωνικός έλεγχος αποτελούν βασικά ζητούμενα. Ενισχύεται έτσι η λαϊκή πρωτοβουλία και κυριαρχία, με στόχο την ενεργή και ουσιώδη συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις και την καλλιέργεια της κοινωνικής και πολιτικής τους συνείδησης, αποσυνδέεται η διενέργεια του δημοψηφίσματος από την έκδοση π.δ. – ρύθμιση η οποία είχε καταστήσει την υφιστάμενη διάταξη ανενεργή - θεσμοθετείται τοπικό δημοψήφισμα, επεκτείνεται ο θεσμός και σε επίπεδο περιφέρειας, διευρύνονται οι περιπτώσεις διεξαγωγής του και καθιερώνονται θεσμικά εχέγγυα ώστε αυτό να αποτελεί μέσο έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας.

Το **Κεφάλαιο Ένατο του Μέρους Πρώτου «Δημοτική και Περιφερειακή Διαμεσολάβηση» (άρθρα 152-174)** στοχεύει στην αναμόρφωση και μετεξέλιξη του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δήμου και της Επιχείρησης και του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, ως σημαντικού θεσμού

διαμεσολάβησης, ο οποίος δεν έτυχε της προσδοκώμενης ανταπόκρισης με το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο, σε Δημοτικό και Περιφερειακό Διαμεσολαβητή αντίστοιχα, με βασικές κατευθύνσεις τη θέσπιση ελάχιστων τυπικών προσόντων του Διαμεσολαβητή, την πρόβλεψη περαιτέρω κωλυμάτων και ασυμβίβαστων, τη βελτιστοποίηση της διαδικασίας επιλογής του και την πρόβλεψη μικρότερης πλειοψηφίας για την εκλογή του, την αποτελεσματικότερη οργανωτική δομή του θεσμού, την ενίσχυση της λειτουργικής ανεξαρτησίας του Διαμεσολαβητή, μέσω της σύστασης Αυτοτελούς Γραφείου Δημοτικού/Περιφερειακού Διαμεσολαβητή, και τη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Διαμεσολαβητών.

Με το **Κεφάλαιο Δέκατο του Μέρους Πρώτου** «Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης και τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ» (άρθρα 175-210) επιδιώκεται η ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης και η βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, προϋποθέσεις αναγκαίες για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου αποκεντρωτικού αναπτυξιακού μοντέλου.

Με σκοπό την αποκατάσταση του ενιαίου πολιτικού χαρακτήρα του προγραμματισμού και της υλοποίησης έργων, αναπροσαρμόζεται η χρονική διάρκεια των επιχειρησιακών προγραμμάτων σε τέσσερα έτη, ώστε να συμπίπτει με την τετραετή θητεία, ενώ το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης που καταρτίζεται για το πρώτο έτος, οριστικοποιείται με την κατάρτιση και έγκριση του τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Για την παρακολούθηση του βαθμού υλοποίησης του χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και τη διαμόρφωση συνεκτικών πολιτικών χωρικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο, προτείνεται η συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης και Υλοποίησης Χωρικού και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Περιφερειακού και Τοπικού Επιπέδου.

Μέσα από την πρόβλεψη της δυνατότητας συμπράξεων των αυτοδιοικητικών οργανισμών με φορείς όπως η ΜΟΔ και η ΕΕΤΑΑ, με σκοπό την κάλυψη της τεχνικής ανεπάρκειας πολλών ΟΤΑ (ιδίως μικρών δήμων, με ανεπαρκείς τεχνικές υπηρεσίες), τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου σύναψης και εκτέλεσης προγραμματικών συμβάσεων, την πρόβλεψη της δυνατότητας δημιουργίας κοινής Τεχνικής Υπηρεσίας, με συνένωση των δυνάμεων μικρών δήμων της ίδιας περιφερειακής

ενότητας, ακόμα και την αποσαφήνιση του πλαισίου συγκρότησης, στελέχωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών Δόμησης των δήμων, διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις αντιμετώπισης αδυναμιών στην εκπλήρωση του αναπτυξιακού ρόλου των αυτοδιοικητικών οργανισμών και στην παροχή υπηρεσιών στους πολίτες. Η επέκταση της δυνατότητας συμμετοχής των ΟΤΑ σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα και η σύσταση νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με αντικείμενο δραστηριότητες του τομέα της ενέργειας, η δυνατότητα απόκτησης πλειοψηφικού ή μειοψηφικού μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών κοινής ωφέλειας ή εταιρειών αξιοποίησης και διαχείρισης υποδομών ή εταιρειών εκτέλεσης μεταφορικού έργου, αποτελεί αναγκαία καινοτομία στο πεδίο των νέων αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ.

Με τη δυνατότητα αξιοποίησης τοπικών φυσικών πόρων, περιοχών ή εγκαταστάσεων τουριστικής ή αναπτυξιακής αξίας, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, αποκτούν για πρώτη φορά τη δυνατότητα να αναβαθμιστούν σε σημαντικούς τοπικούς και περιφερειακούς αναπτυξιακούς παράγοντες, προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και των πολιτών τους.

Για την οικονομική λειτουργία των ΟΤΑ, προωθείται ένα πλέγμα ρυθμίσεων που απλοποιούν, εκσυγχρονίζουν και καθιστούν πιο αποτελεσματικό το πλαίσιο λειτουργίας τους, ελαφρύνουν τα συλλογικά αιρετά όργανα της αυτοδιοίκησης από διαδικαστικού χαρακτήρα τυπικές αρμοδιότητες και δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης του πολιτικού και προγραμματικού διαλόγου στα ουσιώδη, ύστερα από αναζήτηση του μέγιστου βαθμού συναινέσεων, ενώ ρυθμίζονται με τρόπο συνεκτικό και αποτελεσματικό τα ζητήματα που σχετίζονται με το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού, τους προϋπολογισμούς και τα ετήσια τεχνικά προγράμματα των ΟΤΑ.

Η λειτουργία δε βάσης δεδομένων στο Υπουργείο Εσωτερικών με τίτλο «Καταγραφή Ακίνητης Περιουσίας Ο.Τ.Α.», στην οποία οι Περιφέρειες, οι Δήμοι και τα νομικά τους πρόσωπα δημόσιου δικαίου υποχρεούνται να καταχωρούν όλα τα στοιχεία των ακινήτων τους, καθώς και τις μεταβολές αυτών, αποτελεί σημαντικό βήμα και κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να αξιοποιηθεί με το βέλτιστο τρόπο η ακίνητη περιουσία των ΟΤΑ, ενώ παρέχεται η δυνατότητα στην κεντρική διοίκηση, έχοντας

γνώση, να συνδράμει την τοπική αυτοδιοίκηση στο σχεδιασμό της πολιτικής και των δράσεών της.

Σε κάθε περίπτωση, μέριμνα του προγράμματος «Κλεισθένης Ι» είναι η ουσιαστική αναμόρφωση του περιεχομένου και των διαδικασιών άσκησης οικονομικής πολιτικής των ΟΤΑ, με παράλληλη διαμόρφωση θεσμικών εγγυήσεων για την ανάπτυξη της συλλογικής ευθύνης και την αποτύπωση του εκάστοτε βαθμού πολιτικής ωριμότητας στις σχετικές αποφάσεις.

Στο Κεφάλαιο Ενδέκατο του Μέρους Πρώτου «Σχεδιασμός και Οργάνωση της διαδικασίας ανακαθορισμού αρμοδιοτήτων και διαδικασιών Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Αποκεντρωμένων Διοικήσεων – Κεντρικής Διοίκησης» (άρθρα 211-212) οργανώνεται νομοθετικά ο προγραμματισμός της διαδικασίας ουσιαστικού ανακαθορισμού αρμοδιοτήτων και διαδικασιών μεταξύ των τριών επιπέδων διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη το εύρος του κατακερματισμού αρμοδιοτήτων και τις οριζόντιες αλληλεπικαλύψεις σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης και υπό το πρίσμα ότι μία απλή ανακατανομή δημόσιας εξουσίας, δεν μπορεί να σηματοδοτήσει ουσιώδεις μεταβολές στην ασκούμενη διοίκηση, εάν δεν συνοδεύεται από πλήρως οριοθετημένες κατατάξεις, αποσαφήνιση του ρόλου κάθε επιπέδου της διοίκησης και παραχώρηση σε καθένα από αυτά ενός πλήρους και καθαρού πεδίου οργάνωσης και χειρισμού των αντίστοιχων τομέων δημόσιας πολιτικής. Η διαδικασία αυτή εναρμονίζεται με την πορεία υλοποίησης της προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών – ΚΕΔΕ – ΕΝΠΕ για την «Αναδιοργάνωση και διοικητική μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ Βαθμού – Απλούστευση και προτυποποίηση διαδικασιών λειτουργίας ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού – Πιλοτική λειτουργία» και θα ολοκληρωθεί με την προτυποποίηση και την ψηφιοποίηση εγγράφων και διαδικασιών.

Τέλος, με τις διατάξεις του ίδιου κεφαλαίου, προβλέπεται η σύσταση Μόνιμης Επιτροπής Ελέγχου Αρμοδιοτήτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Υπουργείο Εσωτερικών, με τη συμμετοχή εκπροσώπων και των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που θα διατυπώνει γνώμη για κάθε σχετικό νομοθέτημα, με επιδίωξη ύπαρξης ενός διαρκούς πεδίου διαβούλευσης κράτους - τοπικής αυτοδιοίκησης για

όλα τα θέματα που άπτονται της κατανομής και προσδιορισμού των θεσμικών τους ρόλων.

Στο **Κεφάλαιο Δωδέκατο του Μέρους Πρώτου** «Λοιπές διατάξεις σχετικές με την Τοπική Αυτοδιοίκηση» (**άρθρα 213-224**) επιδιώκεται επικαιροποίηση, τροποποίηση ή εισαγωγή ρυθμίσεων για επιμέρους θέματα που αφορούν στο προσωπικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και ειδικότερα στους προϊστάμενους, τις τοποθετήσεις και μετακινήσεις υπαλλήλων, τους ειδικούς σύμβουλους, τους επιστημονικούς-ειδικούς συνεργάτες, τους δικηγόρους. Ρυθμίζονται επίσης ειδικότερα θέματα των ΟΤΑ σχετικά με τη λύση επιχειρήσεων, την απαλλαγή από καταβολή δημοτικών τελών για μη χρησιμοποιούμενα και μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα, επεκτείνεται η εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 99 του ν. 4483/2017.

Με το Μέρος Δεύτερο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (άρθρα 225 - 247), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΣΔΑ) της χώρας», αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, με τη διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, πλήρως εναρμονισμένου με το κοινοτικό και συνταγματικό περιβαλλοντικό κεκτημένο, που αποβλέπει στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στη μείωση της παραγωγής, στην εκ νέου εισαγωγή τους στον κύκλο των προϊόντων και σε μία περιβαλλοντικά ενδεδειγμένη διαχείριση, που αφενός θα καλύπτει το σύνολο της χώρας, βασιζόμενη σε ένα συνολικό σχεδιασμό, και αφετέρου θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Ενισχύεται η πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση μέσα από την αναδιοργάνωση των φορέων της, δηλαδή των ΦΟΔΣΑ, και αποσαφηνίζονται και κωδικοποιούνται οι αρμοδιότητες τόσο των ΦΟΣΔΑ όσο και των ίδιων των Δήμων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι πολύπλευρες νομικές και πρακτικές δυσχέρειες, ως αποτέλεσμα της πολυδιάσπασης της ισχύουσας, σήμερα, νομοθεσίας.

Καταργείται η υποχρέωση συγχώνευσης των ΦΟΔΣΑ σε ένα και μόνον περιφερειακό φορέα ανά Περιφέρεια και δίνεται η δυνατότητα στους ΟΤΑ α' βαθμού να συστήνουν από έναν έως τρεις ΦΟΔΣΑ, με τη μορφή συνδέσμου ή με τη μορφή επιχείρησης των ΟΤΑ, στη βάση συγκεκριμένων πλέον τεχνικών κριτηρίων, τα οποία εγγυώνται την ολοκλήρωση της διαχείρισης εντός των διοικητικών ορίων ευθύνης καθενός ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ).

Επιδιώκεται μία περιβαλλοντικά ενδεδειγμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, τόσο στους ηπειρωτικούς δήμους, όσο και στα νησιά, που θα καλύπτει δηλαδή το σύνολο της χώρας.

Ενισχύεται η ανακύκλωση, η εξοικονόμηση φυσικών πόρων και η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Επιχειρείται η αποσαφήνιση και κωδικοποίηση των αρμοδιοτήτων τόσο των ΦΟΣΔΑ όσο και των ίδιων των Δήμων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι πολύπλευρες νομικές και πρακτικές δυσχέρειες, ως αποτέλεσμα της πολυδιάσπασης της ισχύουσας, σήμερα, νομοθεσίας, τελούν δε σε πλήρη εναρμόνιση με την κοινοτική αρχή της εγγύτητας και το κοινοτικό περιβαλλοντικό κεκτημένο.

Ενισχύονται τα περιβαλλοντικά έργα και οι συναφείς δράσεις, μέσω της θέσπισης καταβολής αντισταθμιστικού τέλους από τους ΦΟΔΣΑ υπέρ των Δήμων που φιλοξενούν, ή επιβαρύνονται από τη λειτουργία εγκαταστάσεων μηχανικής - βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων και χώρων υγειονομικής ταφής, με σκοπό να διατίθεται από αυτούς αποκλειστικά σε περιβαλλοντικά έργα και δράσεις.

Λαμβάνονται μέτρα ώστε να ενισχυθεί η μέριμνα των δήμων για θέματα που αφορούν στην καθαριότητα όλων των κοινόχρηστων χώρων, στην αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων, στην κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού, καθώς και στην ανάληψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα των χώρων διάθεσης απορριμμάτων από εκδήλωση πυρκαγιάς, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία. Επίσης, θεσμοθετείται η υποχρέωση των δήμων να εκπονούν και να υλοποιούν Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ), το οποίο θα υποδεικνύει τις ενδεδειγμένες λύσεις για την διαχείριση των αποβλήτων.

Με το **Μέρος Τρίτο** του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (**άρθρο 248**), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικών με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση» επαναφέρονται οι σχετικές με την ιθαγένεια αρμοδιότητες στην κεντρική διοίκηση, για λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος.

Αντιμετωπίζεται έτσι το πρόβλημα της συμφόρησης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με υποθέσεις ιθαγένειας. Επίσης, αποφεύγεται η έκδοση αντιφατικών

αποφάσεων με ελλιπή ή και εσφαλμένη αιτιολογία ή και εσφαλμένη ερμηνεία των κανόνων δικαίου από τα μέχρι στιγμής αρμόδια όργανα της Διοίκησης και η κατ' επέκταση προσφυγή κατά αυτών στη δικαιοσύνη και εξαλείφονται περιστατικά ανισότιμης μεταχείρισης των ενδιαφερόμενων.

Επιπροσθέτως, γίνεται προσπάθεια εξάλειψης της σύγχυσης που δημιουργείται στους επιθυμούντες να αποκτήσουν ή να διαπιστώσουν την ελληνική τους ιθαγένεια, η οποία μέχρι σήμερα προκαλείται από το πλήθος των υπηρεσιών στις οποίες πρέπει να απευθύνονται για την απόκτησή της, ώστε να επέλθει μείωση διοικητικού κόστους, επιτάχυνση χρονοβόρων διαδικασιών και αποτελεσματικότερη άσκηση εποπτείας.

Με το **Μέρος Τρίτο** του προτεινόμενου σχεδίου νόμου επιδιώκεται η μεταφορά αρμοδιοτήτων ιθαγένειας από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στην κεντρική διοίκηση, ώστε αυτές να μπορούν να ασκηθούν αποτελεσματικότερα από την Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επιδιώκεται η εναρμόνιση των διαδικασιών μεταξύ τους μέσω της τυποποίησής τους, της πλήρους διασαφήνισης του θεσμικού πλαισίου και η άσκηση των αρμοδιοτήτων με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια.

Επιχειρείται η αναβάθμιση, ο εκσυγχρονισμός και ο εξορθολογισμός των υπηρεσιών απονομής ιθαγένειας της Δημόσιας Διοίκησης της χώρας μας μέσω της απλοποίησης των σχετικών διαδικασιών.

Επιταχύνονται οι διαδικασίες, δεδομένου ότι πλέον θα αποτελούν Περιφερειακές Διευθύνσεις υπαγόμενες απευθείας στην Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, γεγονός το οποίο εξυπηρετεί αφενός τη δυνατότητα καλύτερου συντονισμού μεταξύ των υπηρεσιών αφετέρου την άσκηση αποτελεσματικότερης εποπτείας.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιφέρουν άμεσες και έμμεσες συνέπειες στο σύνολο των πολιτών που διαβιούν και δραστηριοποιούνται στις τοπικές κοινωνίες. Κυρίως οι ρυθμίσεις που αφορούν το σύστημα διακυβέρνησης Δήμων και Περιφερειών, την ενίσχυση των θεσμών συμμετοχής στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, τη Δημοτική και Περιφερειακή διαμεσολάβηση και την ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης και της οικονομικής λειτουργίας των ΟΤΑ, επιφέρουν αξιόλογες βελτιώσεις στη σχέση του πολίτη με τους τοπικούς φορείς έκφρασης της δημόσιας εξουσίας, μέσω της διασφάλισης της άσκησης αρμοδιοτήτων των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των πολιτών τους, με όρους εγγύτητας, διαφάνειας, δημοκρατίας, συμμετοχικότητας, πλήρους αντιπροσώπευσης, ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διενέργειας διαδικασιών και συλλογικών ενεργειών.

Η κατάταξη των δήμων σε έξι κατηγορίες, συγκεκριμένα, σε α) Δήμους Μητροπολιτικών Κέντρων, β) Μεγάλους Ηπειρωτικούς Δήμους και Πρωτεύουσες Νομών, γ) Μεσαίους Ηπειρωτικούς Δήμους, δ) Μικρούς Ηπειρωτικούς και Μικρούς Ορεινούς Δήμους, ε) Μεγάλους και Μεσαίους Νησιωτικούς Δήμους και στ) Μικρούς Νησιωτικούς Δήμους σε καμία περίπτωση δεν εισάγει διαφορετικές «ταχύτητες» δήμων, αλλά θέτει τις βάσεις για μια πιο δίκαιη διοικητική και δημοσιονομική μεταχείριση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες δυνατότητες και, κυρίως, τις ιδιαίτερες ανάγκες των δήμων, με βάση τα ανωτέρω διακριτά χαρακτηριστικά τους προκειμένου να εξυπηρετηθούν ειδικότερες λειτουργικές, οικονομικές και αναπτυξιακές ανάγκες των δήμων, ως φορέων εξυπηρέτησης των αναγκών των πολιτών.

Ωφελείται επίσης το σύνολο των πολιτών, με την αναλογικότερη και ισότιμη εκπροσώπηση μέσω της θέσπισης της απλής αναλογικής, ενώ παράλληλα διευρύνεται η συμμετοχή στον κοινωνικό διάλογο, μέσω του δημοψηφίσματος και αναβαθμίζεται η σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση και τις υπηρεσίες της, μέσω της

δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης. Οι πολίτες αποκτούν αίσθημα εγγύτητας προς τις αυτοδιοικητικές δομές, μέσω της αναβάθμισης του ρόλου των κοινοτήτων και του θεσμού δημοτικών και περιφερειακών επιτροπών διαβούλευσης και της ενίσχυσης της συμμετοχή στους αυτοδιοικητικούς οργανισμούς, ενώ ενισχύεται η κοινωνική και πολιτική τους συνείδηση και η λαϊκή πρωτοβουλία, μέσω των δημοψηφισμάτων.

Η ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης των ΟΤΑ και η συμμετοχή τους σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα, επηρεάζει μια πληθώρα οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην τοπική κοινωνία και κατ' επέκταση σχετιζόμενων με αυτές ομάδων. Το εισαγόμενο πλέγμα διατάξεων δημιουργεί τον θεσμικό χώρο για την συμβολή της Αυτοδιοίκησης στην συγκρότηση των όρων για τον συσχετισμό της ενδογενούς τοπικής ανάπτυξης με την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών στην τοπική κλίμακα, την ενίσχυση και διεύρυνση τοπικών παραγωγικών και εργασιακών εξειδικεύσεων την χωρική συνοχή, τη περιβαλλοντική βιωσιμότητα, τη προστασία δικαιωμάτων.

Οι νέες δε δυνατότητες μορφών και πεδίων συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών αυτοδιοικητικών και δημόσιων φορέων ανταποκρίνονται στην πολύμορφη και δυναμική εναλλακτική Ευρωπαϊκή εμπειρία.

Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου, διαμορφώνουν ένα πλέγμα συνεπειών που επηρεάζει την κοινωνία στο σύνολό της, δεδομένου ότι οι ρυθμιστικές, διανεμητικές, αναδιανεμητικές και αναπτυξιακές αρμοδιότητες των ΟΤΑ, σχετίζονται με τη γενικότερη οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή των πολιτών ως μονάδων και ως συνόλου τοπικής δράσης.

Επομένως, οι ρυθμίσεις του Πρώτου Μέρους επιφέρουν σημαντικές άμεσες και έμμεσες συνέπειες στο σύνολο της κοινωνίας καθώς τίθενται οι βάσεις για μία γενικευμένη αναγνώριση της διαφορετικότητας και διακριτότητας των δήμων της χώρας, με βάση, όχι μόνο τα γεωμορφολογικά τους χαρακτηριστικά, αλλά μία σειρά επί μέρους κριτηρίων, ενώ προσδιορίζονται οι τομείς και τα πεδία στα οποία θα πρέπει να εντοπιστεί το κανονιστικό αντίκρισμα μιας τέτοιας διαφοροποίησης,

θέτοντας τις βάσεις για μια πιο δίκαιη διοικητική και δημοσιονομική μεταχείριση των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.

Με τις διατάξεις του Δευτέρου Μέρους, επιχειρείται να διαμορφωθεί ένα θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, πλήρως εναρμονισμένο με το κοινοτικό και συνταγματικό περιβαλλοντικό κεκτημένο, το οποίο αποβλέπει σαφώς στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στη μείωση της παραγωγής, στην εκ νέου εισαγωγή τους στον κύκλο των προϊόντων και σε μία, εν γένει, περιβαλλοντικά ενδεδειγμένη, διαχείριση που αφενός θα καλύπτει το σύνολο της χώρας, στηριζόμενη σε ένα συνολικό σχεδιασμό, και αφετέρου θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, οι Δήμοι δύνανται να επιλέξουν μεταξύ της νομικής μορφής του συνδέσμου και της νομικής μορφής της επιχείρησης των ΟΤΑ με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας. Ανεξαρτήτως δε της νομικής μορφής που επιλέγεται από την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση, οι ΦΟΔΣΑ έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και λειτουργούν χάριν του δημοσίου συμφέροντος.

Με το Μέρος Τρίτο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υλοποιείται η αποστολή του Υπουργείου Εσωτερικών για σχεδιασμό και πραγμάτωση δημόσιων πολιτικών εθνικής εμβέλειας, στις οποίες περιλαμβάνεται η κτήση ή μη της ελληνικής ιθαγένειας, τομέας κατεξοχήν σημαντικός για το δημόσιο συμφέρον, με σοβαρές επιπτώσεις για το κράτος και τη λειτουργία του πολιτεύματος, αφού σχετίζεται με το εκλογικό σώμα αλλά και με μια σειρά μείζονος σημασίας δικαιώματα όπως αυτά του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, του διορισμού στο δημόσιο, της διπλωματικής προστασίας κλπ.

1.4. Ποιες είναι οι ενδεχόμενες συνέπειες εάν δεν πραγματοποιηθεί η προτεινόμενη ρύθμιση;

Πρέπει να αναγνωριστεί ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» έθεσε, σε μεγάλο βαθμό, τις βάσεις και διαμόρφωσε εν μέρει τις διοικητικές και οργανωτικές προϋποθέσεις, προκειμένου να καταστεί, όντως, δυνατή η συγκρότηση ισχυρότερων τοπικών και περιφερειακών επιχειρησιακών μονάδων και, όπως ο ίδιος ο νομοθέτης του ν.3852/2010 προδιαγράφει, να προετοιμαστούν οι «θεσμικές υποδοχές» ενός τοπικού και περιφερειακού διοικητικού μοντέλου, που θα μπορεί να αποτελέσει αντίβαρο ή αντιπαράδειγμα απέναντι σε ένα συγκεντρωτικό κεντρικό κράτος. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορεί να παραγνωριστεί ή να υποτιμηθεί το γεγονός ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επρόκειτο να δοκιμαστεί υπό συνθήκες πρωτοφανούς, για τα δεδομένα της μεταπολίτευσης, οικονομικής κρίσης, που προκάλεσε -και συνάμα ανατροφοδοτήθηκε από- μια άνευ προηγουμένου δημοσιονομική προσαρμογή. Αξιοποιώντας την εμπειρία μίας δεκαετούς σχεδόν εφαρμογής του ν.3852/2010 και προϊόν μακράς και εκτεταμένης διαβούλευσης, το παρόν σχέδιο νόμου επαναξιολογεί βασικές παραδοχές του προγράμματος «Καλλικράτης» και, χωρίς να αποδομεί σημαντικές και ώριμες πλέον, μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις του (χωρίς, με άλλες λέξεις, να αναιρεί τη «νέα αρχιτεκτονική» της αυτοδιοίκησης), επιχειρεί να καλύψει ένα σοβαρό έλλειμμα που χαρακτήρισε την εκτεταμένη διοικητική και οργανωτική ανασυγκρότηση της προηγούμενης μεταρρύθμισης, διαμορφώνοντας όρους δημοκρατικότερης συγκρότησης και λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών, αναλογικότερης εκπροσώπησης, τόσο του εκλογικού σώματος και των αυτοδιοικητικών δυνάμεων όσο και των τοπικών κοινωνιών που συνθέτουν τους οργανισμούς και των δύο βαθμών αυτοδιοίκησης, αλλά και διευρύνοντας τη συμμετοχή και τον κοινωνικό έλεγχο σε όλα τα επίπεδα της οργάνωσης και της λειτουργίας τους. Παράλληλα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρεί συγκεκριμένες τομές σε κείρια πεδία εντοπισμού παραγόντων περιοριστικών ή ανασταλτικών της διοικητικής, οικονομικής και λειτουργικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ, αναμετράται με καταγεγραμμένες και υπαρκτές λειτουργικές αδυναμίες των αυτοδιοικητικών οργανισμών, που σχετίζονται είτε με την αντικειμενική υστέρηση αυτών σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους (ιδίως σε ό,τι αφορά μικρούς δήμους της περιφέρειας) είτε με διαπιστωμένες πια αστοχίες του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και ανοίγει το δρόμο για την αυτοδιοίκηση σε νέα πεδία αναπτυξιακής δράσης, όχι με όρους ενός παράλληλου και ανταγωνιστικού

προς τον ιδιωτικό τομέα πεδίου «επιχειρείν», αλλά με στόχο την προστασία δημόσιων αγαθών και την αξιοποίηση τοπικών πόρων, σε όφελος και για λογαριασμό των ίδιων των τοπικών κοινωνιών.

Συνεπώς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται απαραίτητες, προκειμένου να μην επιταθεί το σοβαρό έλλειμμα που χαρακτήρισε την προηγούμενη διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση .

Μη εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων του **Δεύτερου Μέρους** θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, πλήρως εναρμονισμένου με το κοινοτικό και συνταγματικό περιβαλλοντικό κεκτημένο και αποβλέποντος σαφώς στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στη μείωση της παραγωγής, στην εκ νέου εισαγωγή τους στον κύκλο των προϊόντων και σε μία, εν γένει, περιβαλλοντικά ενδεδειγμένη, διαχείριση που αφενός θα καλύπτει το σύνολο της χώρας, ενταγμένη σε ένα συνολικό σχεδιασμό, και αφετέρου θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων και στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Η εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων του **Τρίτου Μέρους**, που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της ιθαγένειας από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο Υπουργείο Εσωτερικών, θεωρείται αναγκαία, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, συνδεόμενος ιδίως με την μεταβολή κρίσιμων για τον καθορισμό του αρμόδιου οργάνου δεδομένων.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Προηγούμενη μεταρρυθμιστική προσπάθεια αποτελεί ο ν.3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»). Κεντρική προγραμματική του στόχευση, που διατρέχει οριζόντια τις βασικές δικαιιοπολιτικές του επιλογές και νοηματοδοτεί τις περισσότερες από τις διοικητικές και οργανωτικές του τομές, ήταν αναμφίβολα η δημιουργία νέων,

λιγότερων σε αριθμό και μεγαλύτερων σε μέγεθος Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στόχο τη συγκρότηση ισχυρότερων τοπικών διοικητικών, επιχειρησιακών και διαχειριστικών μονάδων, ικανών να αναλάβουν την τοπική διεκπεραίωση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του κράτους. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, επιχειρείται η μετάβαση από την οργανωτική ανασυγκρότηση, στην εμβάθυνση της δημοκρατίας, την ενίσχυση της αντιπροσωπευτικότητας και τη διεύρυνση της συμμετοχής .

Αναφορικά με το Μέρος Δεύτερο, για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, ήδη από το 1986, έχει εισαχθεί σειρά νομοθετημάτων στην ελληνική έννομη τάξη, με κύριο θεσμικό εργαλείο τον ν.1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος και με πιο πρόσφατο τον ν.4042/2012, που ενσωμάτωσε την Κοινοτική Οδηγία 2008/98/ΕΚ και αποσαφήνισε τις «απαιτήσεις» περί του κύκλου διαχείρισης των αποβλήτων. Στο πλαίσιο, μάλιστα, του τελευταίου, θεσμοθετήθηκε το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), ήτοι το πλήρες κανονιστικό πλαίσιο για την προώθηση ενός εναλλακτικού μοντέλου διαχείρισης των αποβλήτων, με βασικό, μεταξύ άλλων, άξονα την αποκέντρωση των δράσεων στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, την ενθάρρυνση και των μικρής κλίμακας μονάδων επεξεργασίας και την ποιοτική και ποσοτική ενίσχυση της ανακύκλωσης.

2.3.Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση πρέπει να εκδοθούν τα Προεδρικά Διατάγματα που αναφέροντα στα άρθρα 18 και 112 του νομοσχεδίου.

Επιπλέον, πρέπει να εκδοθούν οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα:14, 16, 17, 51, 131, 151, 175, 176, 177, 178, 181, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 193, 195, 197, 198, 199, 202, 211, 214, 225, 243, 245 & 248.

Επίσης, πρέπει να εκδοθούν οι Υπουργικές Αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα: 2, 48, 74, 80, 81, 100, 110, 112, 114, 115, 117, 119, 120, 124, 130, 132, 160, 161, 162, 183, 208, 212, 239, 249 & 253.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1. Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση.

Η πρόβλεψη της θεσμικής δυνατότητας και η παροχή των απαραίτητων εργαλείων στην αυτοδιοίκηση να δραστηριοποιηθεί, όχι ως επιχειρηματίας ούτε -πολύ λιγότερο- ως συμπράττων με την επιχειρηματικότητα παράγοντας, αλλά ως δημοκρατικά νομιμοποιημένος φορέας και ως πόλος τοπικής ανάπτυξης σε όφελος της κοινωνίας, θα αποτελέσει, υπό προϋποθέσεις, παράγοντα προστασίας δημόσιων αγαθών και ανάσχεσης της προϊούσας συρρίκνωσης του δημόσιου χώρου έναντι μιας απορρυθμισμένης και μη ωφέλιμης κοινωνικά επιχειρηματικότητας. Εξαλείφεται ο λειτουργικός αποκλεισμός της αυτοδιοίκησης από πεδία δραστηριότητας στα οποία θα έπρεπε να μπορεί να δραστηριοποιηθεί, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και της προστασίας και της ανάπτυξης ωφέλιμης κοινωνικά επιχειρηματικότητας.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, αφορούν το σύνολο των ΟΤΑ α' και β' βαθμού της χώρας, αναβαθμίζοντας το έργο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της συνεργασίας της με τις τοπικές αγορές, συμβάλλοντας στην επιτάχυνση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών προς όφελος των τοπικών οικονομικών φορέων και των τοπικών κοινωνιών.

Παράλληλα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρεί συγκεκριμένες τομές σε καίρια πεδία εντοπισμού παραγόντων περιοριστικών ή ανασταλτικών της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ και ανοίγει το δρόμο για την αυτοδιοίκηση σε νέα πεδία αναπτυξιακής δράσης, όχι με όρους ενός παράλληλου και ανταγωνιστικού προς τον ιδιωτικό τομέα πεδίου «επιχειρείν», αλλά με στόχο την προστασία δημόσιων αγαθών και την αξιοποίηση τοπικών πόρων, σε όφελος και για λογαριασμό των ίδιων των τοπικών κοινωνιών.

Αφορά επομένως, ενδεικτικά, σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα, νομικά πρόσωπα με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ή την αξιοποίηση δημόσιων αγαθών, καθώς και δημοτικές μονομετοχικές Α.Ε.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του Δεύτερου Μέρους αφορούν στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), οι οποίοι, είτε ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με τη μορφή συνδέσμου, είτε ως επιχειρήσεις ΟΤΑ με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, ανεξαρτήτως νομικής μορφής και λειτουργούν χάριν του δημοσίου συμφέροντος.

3.2. Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς.

Οι ρυθμίσεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επιδρούν ειδικότερα στη δομή των παρεχόμενων δημοτικών και περιφερειακών υπηρεσιών, αλλά και γενικότερα στη δομή της τοπικής οικονομίας και αγοράς, με προσπάθεια στρατηγικής διασύνδεσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τους φορείς της συμβατικής επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής οικονομίας.

3.3. Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους».

3.4. Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλει στην ενίσχυση και διεύρυνση τοπικών παραγωγικών δυνάμεων και στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Οι νέες δυνατότητες μορφών και πεδίων συνεργασίας μεταξύ ΟΤΑ και παραγωγικών επιχειρήσεων, προσδίδει μια δυναμική στην επιχειρησιακή εξέλιξη των τοπικών κοινωνιών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Οι προβλεπόμενες δυνατότητες στο πεδίο της ενέργειας και ειδικότερα σε δραστηριότητες παραγωγής, αποθήκευσης, ιδιοκατανάλωσης ή πώλησης - προμήθειας και διανομής ενεργειακών προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συμβάλλει στην ανάπτυξη ενεργειακών κοινοτήτων και στην ανάπτυξη ανταγωνιστικού προφίλ στις επιχειρήσεις ενέργειας.

Η αξιοποίηση των νέων δυνατοτήτων από τους ΟΤΑ, διαμορφώνει νέους όρους συμμετοχής εταιρειών με κοινωνικό πρόσημο στο υπό μετασχηματισμό τοπίο της αγοράς ενέργειας.

Η ενίσχυση της αποκεντρωμένης παραγωγής και της αυτοπαραγωγής, δεν δημιουργεί μόνον άμεσα οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες, αλλά, αποκλιμακώνοντας τις απαιτήσεις μεγέθους των ενεργειακών επενδύσεων, περιορίζει τις εντάσεις από ιδιοτελείς κερδοσκοπικούς ανταγωνισμούς στην εξέλιξη του μετασχηματισμού της αγοράς ενέργειας.

Η προβλεπόμενη δυνατότητα απόκτησης μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών κοινής ωφέλειας ή εταιρειών αξιοποίησης και διαχείρισης υποδομών ή εταιρειών εκτέλεσης μεταφορικού έργου, συμβάλλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις τοπικές κοινωνίες, παρέχοντας μεγαλύτερες ευκαιρίες για την οικονομική και επαγγελματική δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτές.

Με την προβλεπόμενη δυνατότητα αξιοποίησης τοπικών φυσικών πόρων, περιοχών και εγκαταστάσεων σημαντικής τουριστικής ή αναπτυξιακής αξίας, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού αποκτούν για πρώτη φορά τη δυνατότητα να αναβαθμιστούν σε κομβικούς

παράγοντες τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, προς όφελος των τοπικών κοινωνιών, και των τοπικών επιχειρήσεων.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους».

3.7. Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Συνολικά, οι ρυθμίσεις του νόμου, αναμένεται να επιφέρουν δημοσιονομικό όφελος για τις τοπικές κοινωνίες, τους Ο.Τ.Α. και την εθνική οικονομία.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα δημιουργήσουν πολλαπλασιαστικά οφέλη στο Δημόσιο Τομέα και, κατ' επέκταση, στην εθνική οικονομία, με τη μείωση του διοικητικού κόστους, την εξοικονόμηση ανθρώπινων και υλικών πόρων, την ανάπτυξη συνεργειών, την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την προώθηση της διαλειτουργικότητας και θα συμβάλλουν καθοριστικά στην αναπτυξιακή στροφή των Ο.Τ.Α. της χώρας με αξιοποίηση των θεσμικών εργαλείων του σχεδίου νόμου. Ενισχύεται η τοπική οικονομία, με την ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης, γεγονός που αντανακλά και στην εθνική οικονομία, με την ενίσχυση του Α.Ε.Π.

Παράλληλα, το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρεί συγκεκριμένες τομές σε παράγοντες περιοριστικούς ή ανασταλτικούς της διοικητικής, οικονομικής και λειτουργικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ, αναμετράται με καταγεγραμμένες και υπαρκτές λειτουργικές αδυναμίες των αυτοδιοικητικών οργανισμών, που σχετίζονται είτε με την αντικειμενική υστέρηση αυτών σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, είτε με διαπιστωμένες αστοχίες του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου. Ανοίγει έτσι το δρόμο για την αυτοδιοίκηση σε νέα πεδία αναπτυξιακής δράσης, με στόχο την προστασία δημόσιων αγαθών και την αξιοποίηση τοπικών πόρων, σε όφελος και για

λογαριασμό των ίδιων των τοπικών κοινωνιών και κατ' επέκταση της εθνικής οικονομίας.

Επισημαίνεται ότι τα μέτρα που προβλέπονται και αφορούν κανόνες διαφάνειας, οικονομικής διαχείρισης και λιγότερους αλλά πιο ουσιαστικούς ελέγχους, αναμένεται να προκαλέσουν θετικά αποτελέσματα όχι μόνο στη λειτουργία αλλά και στο οικονομικό αποτέλεσμα των ΟΤΑ. Με βάση τις διατάξεις του νομοσχεδίου, εξυγιαίνεται το οικονομικό και δημοσιονομικό σύστημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που ως γνωστόν αποτελεί μέρος της γενικής κυβέρνησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η νέα κατηγοριοποίηση των Δήμων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τις δυνατότητές τους, παρέχει τη δυνατότητα μεγαλύτερης αξιοποίησης των τοπικών δυνάμεων, ανάπτυξης της παραγωγικότητας των ΟΤΑ και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητάς τους, γεγονός που θα βοηθήσει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας και θα επιφέρει θετικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιφέρουν σημαντικές συνέπειες στο σύνολο της κοινωνίας, καθώς κεντρική στόχευσή τους αποτελεί ένα δημοκρατικά οργανωμένο, αντιπροσωπευτικό και πραγματικά συμμετοχικό αυτοδιοικητικό σύστημα.

Με την κατηγοριοποίηση των δήμων, θέτονται οι βάσεις για μια πιο δίκαιη διοικητική και δημοσιονομική μεταχείριση τους, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τις δυνατότητές τους, οδηγώντας στη διοικητική, οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια αυτών προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και παραγωγικών δυνάμεων.

Με την καθιέρωση του συστήματος της απλής αναλογικής στην ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αυτοδιοικητικών αρχών, ενισχύεται η ισότητα της ψήφου, η αναλογικότητα και η απλότητα του εκλογικού συστήματος, λειτουργώντας με σεβασμό στα τοπικά εκλογικά αποτελέσματα, με αναλογικότερη εκπροσώπηση του εκλογικού σώματος, ευρύνοντας το δημοκρατικό διάλογο, το αίσθημα ευθύνης και την ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών. Η σύνθεση των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, θα αποτυπώνουν με ακρίβεια και αντιπροσωπευτικότητα τη βούληση, τις επιλογές και την εντολή του εκλογικού σώματος, προασπίζοντας έτσι τα συμφέροντα του.

Η αναλογική συγκρότηση των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων, θα οδηγήσει σε δημοκρατικό διάλογο, στοιχείο που κατά τεκμήριο βελτιώνει την ποιότητα των λαμβανόμενων αποφάσεων, ενώ θα αυξηθεί συνολικά το αίσθημα ευθύνης και η άσκηση ουσιαστικής και εποικοδομητικής κριτικής από το σύνολο των δημοτικών και περιφερειακών συμβούλων.

Το σύστημα διακυβέρνησης των Δήμων και των Περιφερειών, προσαρμοσμένο στην υιοθέτηση της απλής αναλογικής, κατατείνει στην ενίσχυση της συλλογικής λειτουργίας των αυτοδιοικητικών οργάνων και στη δημοκρατικότερη και πιο συμμετοχική λειτουργία τους.

Η δε αναβάθμιση του ρόλου κυρίως των κοινοτήτων, ως θεσμού ενδοδημοτικής αποκέντρωσης και δευτερευόντως των περιφερειακών ενοτήτων, στο πλαίσιο της ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης, οδηγεί στην αποκατάσταση του αισθήματος εγγύτητας των πολιτών προς τις αυτοδιοικητικές δομές.

Αποσυνδέοντας την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων από τους συνδυασμούς που μετέχουν στις δημοτικές εκλογές, αναβαθμίζεται το περιθώριο αυτόνομης δράσης τους και ενεργοποίησης των τοπικών κοινωνιών, καθώς αυτές θα επιλέξουν ως αντιπροσώπους τους τα πλέον δραστήρια και ικανά μέλη για να προγραμματίσουν και να υλοποιήσουν τοπικά ζητήματα με τον πιο πρόσφορο και αποτελεσματικό τρόπο.

Σε περιφερειακό επίπεδο, η κατάργηση της αυτοδίκαιης εκλογής των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων, ως μέρος του ψηφοδελτίου του αντίστοιχου Περιφερειάρχη

και η πρόβλεψη του υποχρεωτικού ορισμού τους μεταξύ των Περιφερειακών Συμβούλων που εκλέγονται στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα, έχει ως αποτέλεσμα η αντίστοιχη τοπική κοινωνία να έχει βασικό λόγο επί των προσώπων που θα αναλάβουν τη διοίκηση της περιοχής.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της δημοκρατίας και της συμμετοχής στους αυτοδιοικητικούς οργανισμούς, αναβαθμίζεται ο θεσμός των δημοτικών και περιφερειακών επιτροπών διαβούλευσης, οι οποίες αποτελούνται από εκπροσώπους φορέων της τοπικής κοινωνίας. Διευρύνεται έτσι η συμμετοχή και ο κοινωνικός έλεγχος σε όλα τα επίπεδα της οργάνωσης και της λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς παρέχεται η δυνατότητα στους τοπικούς φορείς και τους πολίτες να λάβουν ενεργό δράση στα θέματα που απασχολούν τον τόπο τους.

Η σύσταση ανεξάρτητων από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ, ως αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών με βασική αποστολή την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και του πειθαρχικού ελέγχου των αιρετών, η επιστημονική υποστήριξη του έργου τους και η παράλληλη δημοκρατική άσκηση κρατικής – διοικητικής εποπτείας, εξασφαλίζουν τη συνοχή της έννομης τάξης, την ενότητα της δημόσιας διοίκησης ως απόρροια της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας και εν τέλει την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών.

Μέσα από τα δημοτικά και περιφερειακά δημοψηφίσματα, ενισχύεται η άμεση συμμετοχή και δημοκρατική έκφραση των πολιτών. Πιο συγκεκριμένα, η δυνατότητα δημοψηφισμάτων, τόσο με απόφαση των αυτοδιοικητικών θεσμών όσο και κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας, κρίνεται αναγκαία για το πεδίο της αυτοδιοίκησης, ενός θεσμικού πεδίου, όπου, λόγω της φύσης, των αρμοδιοτήτων και της εγγύτητας προς τον πολίτη, η συμμετοχή και ο κοινωνικός έλεγχος αποτελούν βασικά ζητούμενα. Ενισχύεται έτσι η λαϊκή πρωτοβουλία και κυριαρχία, με στόχο την ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις και την καλλιέργεια της κοινωνικής και πολιτικής τους συνείδησης.

Οι θεσμοί δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης μεταξύ του πολίτη και των αυτοδιοικητικών αρχών και υπηρεσιών, στοχεύουν στον έγκαιρο εντοπισμό και την

αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, στη διασφάλιση της αμεροληψίας των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και στην αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών σε όλα τα επίπεδα διοίκησης, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και διαφανούς διοίκησης.

Επιδιώκεται η ενδυνάμωση της αναπτυξιακής δράσης των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, την ενίσχυση των πόρων και της οικονομικής ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών, προϋποθέσεις απαραίτητες για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου αποκεντρωτικού αναπτυξιακού μοντέλου. Επίσης δίνεται η δυνατότητα συμπράξεων των αυτοδιοικητικών οργανισμών με φορείς όπως η ΜΟΔ και η ΕΕΤΑΑ, με σκοπό την κάλυψη της τεχνικής ανεπάρκειας πολλών ΟΤΑ, τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου σύναψης και εκτέλεσης προγραμματικών συμβάσεων, την πρόβλεψη της δυνατότητας δημιουργίας κοινής τεχνικής υπηρεσίας, με συνένωση των δυνάμεων μικρών δήμων της ίδιας περιφερειακής ενότητας, ώστε να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες εκπλήρωσης του αναπτυξιακού ρόλου των αυτοδιοικητικών οργανισμών και στην παροχή στους πολίτες, βασικών και απολύτως αναγκαίων υπηρεσιών.

Η επέκταση της δυνατότητας συμμετοχής των ΟΤΑ σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα, η δυνατότητα απόκτησης πλειοψηφικού ή μειοψηφικού μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών κοινής ωφέλειας ή εταιρειών αξιοποίησης και διαχείρισης υποδομών ή εταιρειών εκτέλεσης μεταφορικού έργου, αποτελεί αναγκαία καινοτομία στο πεδίο των νέων αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ. Ανοίγει δε το δρόμο σε νέα πεδία αναπτυξιακής δράσης της αυτοδιοίκησης, με στόχο την προστασία δημόσιων αγαθών και την αξιοποίηση τοπικών πόρων, σε όφελος και για λογαριασμό των ίδιων των τοπικών κοινωνιών.

Με τη δυνατότητα αξιοποίησης τοπικών φυσικών πόρων ή περιοχών ή εγκαταστάσεων σημαντικής τουριστικής ή αναπτυξιακής αξίας, οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού, αποκτούν για πρώτη φορά τη δυνατότητα να αναβαθμιστούν σε κομβικούς παράγοντες τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, προς όφελος των τοπικών κοινωνιών, δεδομένου ότι έτσι παραμένει ο ευρύτερος δημόσιος και δημοκρατικός

έλεγχος επί των σημαντικών αυτών πόρων και υποδομών. Ταυτοχρόνως δε ενισχύεται η οικονομική θέση των ΟΤΑ, με αποτέλεσμα την αντίστοιχη βελτίωση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών και της ποιότητας ζωής των τοπικών κοινωνιών.

Η λειτουργία βάσης δεδομένων στο Υπουργείο Εσωτερικών με τίτλο «Καταγραφή Ακίνητης Περιουσίας Ο.Τ.Α.», στην οποία οι περιφέρειες, οι δήμοι και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου υποχρεούνται να καταχωρούν όλα τα στοιχεία των ακινήτων τους και τις μεταβολές τους, παρέχει τη δυνατότητα βέλτιστης αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας των ΟΤΑ και ουσιαστικής συνδρομής της κεντρικής διοίκησης στο σχεδιασμό της πολιτικής και των δράσεων της αυτοδιοίκησης.

Από τις προτεινόμενες διατάξεις του Δεύτερου Μέρους αναμένεται θετική επίδραση στο σύνολο της κοινωνίας, καθότι συμβάλλουν στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, στην προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, καθώς και στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων.

Με το Μέρος Τρίτο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αναμένεται θετική επίδραση στο σύνολο των πολιτών οι οποίοι επιθυμούν την κτήση ή διαπίστωση της ελληνικής ιθαγένειας, καθότι συμβάλλει στην αναβάθμιση τον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης με αντικείμενο την απονομή ιθαγένειας, μέσω τυποποιημένων και απλοποιημένων διαδικασιών, με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια, με αποτέλεσμα την ορθότερη και ταχύτερη έκδοση σχετικών αποφάσεων και την ισότιμη μεταχείριση των ενδιαφερόμενων.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Από την προτεινόμενη ρύθμιση θα προκύψουν ποιοτικές μεταβολές στη φιλοσοφία ή στη φυσιογνωμία θεσμικών συστημάτων, στην αντιμετώπιση σοβαρών ελλειμμάτων αντιπροσώπευσης, στην εμπάθυνση της δημοκρατίας και της συμμετοχής στους αυτοδιοικητικούς θεσμούς και στην πρόβλεψη νέων δυνατοτήτων -ή ακόμα και νέων προσανατολισμών- στην αναπτυξιακή τους δράση.

Ως προς τους πολίτες, οι προσδοκώμενες συνέπειες των ρυθμίσεων μπορούν να εντοπισθούν τόσο στο επίπεδο της παροχής υπηρεσιών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, όσο και στο επίπεδο της εμπάθυνσης των δομών και διαδικασιών άμεσης συμμετοχής τους στη διαχείριση των τοπικών και περιφερειακών υποθέσεων, λογοδοσίας και ελέγχου.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της αντιπροσωπευτικότητας στην έκφραση τόσο των ίδιων των πολιτών, όσο και των τοπικών κοινωνιών. Με τις διατάξεις που προτείνονται τόσο σε επίπεδο Δήμων όσο και σε επίπεδο Περιφερειών, ενδυναμώνονται οι θεσμοί δημοκρατικού προγραμματισμού και ελέγχου.

Επιπλέον, δυνάμει των σχετικών ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Η', αποσυνδέεται η διενέργεια δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος από την έκδοση προεδρικού διατάγματος και επομένως από τη βούληση της κεντρικής εξουσίας. Η πρόβλεψη της δυνατότητας δημοψηφισμάτων, τόσο με απόφαση των αυτοδιοικητικών θεσμών όσο και κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας, αποτελεί τομή για το πεδίο της αυτοδιοίκησης, ώστε το δημοτικό ή περιφερειακό δημοψήφισμα να αποτελεί γνήσιο μέσο έκφρασης της ανόθευτης λαϊκής εντολής, άρρηκτα συνδεδεμένο και λειτουργικά συμπληρωματικό του θεσμού της αντιπροσώπευσης.

Η λειτουργία του θεσμού των δημοτικών και περιφερειακών επιτροπών διαβούλευσης, και του θεσμού δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης για τον έλεγχο της κακοδιαχείρισης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, θα αναβαθμίσουν τη λειτουργία των ΟΤΑ και θα βελτιώσουν τις σχέσεις με τους

πολίτες, καθώς γνώμονας των οργανωτικών επιλογών που προωθούν οι ρυθμίσεις του σχεδίου, είναι ο πολίτης και η εξυπηρέτηση των αναγκών του.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του Δεύτερου Μέρους συμβάλλουν στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, με αποτέλεσμα τη βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του Τρίτου Μέρους συμβάλλουν στην αναβάθμιση, τον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης με αντικείμενο την απονομή ιθαγένειας, μέσω τυποποιημένων και απλοποιημένων διαδικασιών, με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια, με αποτέλεσμα την ορθότερη και ταχύτερη έκδοση σχετικών αποφάσεων και την ισότιμη μεταχείριση των ενδιαφερόμενων και τελικά τη βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη.

Ισχύουν τα προπαρατεθέντα στο σημείο 4.3.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες.

Σημαντική καινοτομία του προγράμματος «Κλεισθένης Ι» είναι ο συντονισμός των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους μέσω της Επιτροπής Συντονισμού και Ελέγχου Εποπτείας ΟΤΑ, προκειμένου να αναβαθμιστεί η ασκούμενη εποπτεία και να αποφευχθούν ομοειδείς έλεγχοι που μειώνουν την αποτελεσματικότητα της διοικητικής δράσης.

Στο πλαίσιο της αύξησης της αποτελεσματικότητας και της παραγωγικότητας του έργου των ελεγκτικών μηχανισμών, το εν λόγω πρόγραμμα στοχεύει στη μείωση των

πράξεων και αποφάσεων που ελέγχονται υποχρεωτικά ως προς τη νομιμότητά τους από τον Επόπτη ΟΤΑ, στο πνεύμα της «επιλογής εμπιστοσύνης» προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση και του γενικότερου πλαισίου ελάφρυνσης των υποχρεωτικών προληπτικών ελέγχων των διοικητικών οργάνων από άλλα διοικητικά όργανα. Άλλωστε, για πληθώρα πράξεων των ΟΤΑ η έγκρισή τους από το αρμόδιο όργανο ήταν, μέχρι σήμερα, ούτως ή άλλως, τεκμαιρόμενη, λόγω της παρόδου άπρακτης της σχετικής προθεσμίας που έτασσε ο νόμος.

Κάποιες πράξεις βέβαια, λόγω της βαρύτητάς τους, οικονομικής ή άλλης, κρίθηκε αναγκαίο να παραμείνουν ενταγμένες σε ένα σύστημα υποχρεωτικού ελέγχου. Σε κάθε περίπτωση, διατηρείται ο αυτεπάγγελτος έλεγχος και ο έλεγχος που μπορεί να προκληθεί από οιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον δια της ειδικής διοικητικής προσφυγής. Επομένως το σύνολο της δράσης των ΟΤΑ, μπορεί να ελεγχθεί ως προς τη νομιμότητά του, όπως επιτάσσει το κράτος δικαίου και η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας. Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων με τη χρήση μεθόδων εκτίμησης κινδύνου (risk analysis), θα αναβαθμίσει την ποιότητα της ασκούμενης εποπτείας και θα αναδείξει δομικά ή συχνά εμφανιζόμενα προβλήματα στη δράση των ΟΤΑ, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από το νομοθέτη, τη διοίκηση και τους ίδιους τους ΟΤΑ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Οι θεσμοί δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης μεταξύ του πολίτη και των αυτοδιοικητικών αρχών και υπηρεσιών, θα συντελέσουν στον έγκαιρο εντοπισμό και την αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, στην ορθή εφαρμογή των νόμων, τη διασφάλιση της αμεροληψίας των δημοτικών και περιφερειακών αρχών και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και διαφανούς διοίκησης. Μέσω του εν λόγω θεσμού, ο νομοθέτης αποσκοπεί στην αποσυμφόρηση των ελεγκτικών μηχανισμών, στην εξοικονόμηση διαδικασιών, πόρων, χρόνου και χρήματος, μέσω της επίλυσης προβλημάτων κακοδιοίκησης στο πλαίσιο του ίδιου του Δήμου ή της Περιφέρειας.

Η νομοθετική οργάνωση της διαδικασίας ουσιαστικού ανακαθορισμού αρμοδιοτήτων και διαδικασιών μεταξύ των τριών επιπέδων διοίκησης,

συνοδευόμενη από πλήρως οριοθετημένες κατατάξεις, αποσαφήνιση του ρόλου κάθε επιπέδου και παραχώρηση σε καθένα από αυτά ενός πλήρους και καθαρού πεδίου οργάνωσης και χειρισμού των αντίστοιχων τομέων δημόσιας πολιτικής, θα συμβάλλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης και της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

Μέσω του προγράμματος «Κλεισθένης Ι» προωθείται ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο για την ενεργοποίηση του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού, που ευνοεί την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την περιβαλλοντική προστασία.

Με τις διατάξεις σχετικά με τα Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα και Ετήσια Προγράμματα Δράσης ΟΤΑ αποκαθίσταται ο ενιαίος πολιτικός χαρακτήρας του προγραμματισμού, σχεδιασμού και υλοποίησης έργων και υπηρεσιών, η οργανική ένταξη των ετήσιων προϋπολογισμών και τεχνικών προγραμμάτων σε μια ενιαία και συνεκτική αναπτυξιακή στρατηγική. Η αναβάθμιση και ανάπτυξη αυτοδιοικητικών υποδομών και λειτουργιών, που θα υλοποιούν στην τοπική κλίμακα συλλογικά και κοινωνικά δικαιώματα και θα διασφαλίζουν τον δημόσιο χαρακτήρα κοινωνικών αγαθών, ανήκουν στον πυρήνα των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ. Ο συσχετισμός έργων, υπηρεσιών και λειτουργιών σε ένα ενιαίο, συνεκτικό και δυναμικά εξελισσόμενο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα επαναφέρει τα σχετικά αντικείμενα στο πεδίο της πολιτικής, της κοινωνικής φύσης τους, σε αντίθεση με φαινόμενα τεχνικοδιοικητικών προσεγγίσεων, αποσπασματικών και αντιφατικών επιλογών.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για τα τετραετή επιχειρησιακά προγράμματα, ως τμήμα του γενικότερου χωρικού σχεδιασμού ανάπτυξης, με ειδικότερες μέριμνες για τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανάδειξη των τοπικών κοινωνιών.

Με τη συμμετοχή των ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε νομικά πρόσωπα με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ή την αξιοποίηση δημόσιων αγαθών, παρέχεται για πρώτη φορά η δυνατότητα στους αυτοδιοικητικούς οργανισμούς να αναβαθμιστούν σε κομβικούς παράγοντες τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, μέσω της συμμετοχής τους σε σχήματα αξιοποίησης είτε βασικών υποδομών κοινής ωφέλειας είτε φυσικών πόρων ή περιοχών ή εγκαταστάσεων σημαντικής τουριστικής ή αναπτυξιακής αξίας, προς όφελος των τοπικών κοινωνιών για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η δημιουργία Επιτροπής στο Υπουργείο Εσωτερικών, η οποία θα εκπονήσει ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραχώρηση δημοτικών εκτάσεων για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές και αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ίδρυση και επέκταση σταυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων θερμοκηπίων και μονάδων στους τομείς αλιείας, θα ενισχύσει τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα οικονομικής δραστηριότητας, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση και την προώθηση ενός αναπτυξιακού μοντέλου που σέβεται το περιβάλλον και τους πολίτες.

Η ενίσχυση των τουριστικών και των αθλητικών δραστηριοτήτων, η ίδρυση ή επέκταση βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων και οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θα δημιουργήσουν ασφαλές πλαίσιο ανάπτυξης, με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι αυτοδιοικητικοί οργανισμοί, σε συνεργασία με τους θεσμούς ενίσχυσης της λαϊκής πρωτοβουλίας, διαμορφώνουν και υλοποιούν προγράμματα ανάδειξης της περιοχής τους στους φυσικούς και ενεργειακούς πόρους, τις πρώτες ύλες, τη θάλασσα, τους ορεινούς όγκους και τη βιώσιμη ανάπτυξη, με έμφαση στην οικονομική ανάπτυξη και την οικολογική προστασία.

Στο πλαίσιο αυτό συμβάλει η παροχή ισχυρών θεσμικών κινήτρων και η ολοκληρωμένη προσέγγιση στον περιφερειακό και τοπικό αναπτυξιακό προγραμματισμό, που επιχειρείται μέσω του εξορθολογισμού δομών, διαδικασιών και πρακτικών δημοκρατικού προγραμματισμού.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του Δεύτερου Μέρους κινούνται σαφώς προς την κατεύθυνση της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος και

της μείωσης των περιβαλλοντικών κινδύνων. Ενισχύονται τα περιβαλλοντικά έργα και οι σχετικές δράσεις, η ανακύκλωση, η εξοικονόμηση φυσικών πόρων, η λήψη μέτρων αποκομιδής και διαχείρισης αποβλήτων, κατασκευής, συντήρησης και διαχείρισης συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού, καθώς και προστασίας των κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα των χώρων διάθεσης απορριμμάτων από εκδήλωση πυρκαγιάς.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει).

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

Με το πρόγραμμα «Κλεισθένης Ι», επιχειρείται να αντιμετωπιστούν η αντικειμενική υστέρηση των ΟΤΑ σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους και οι αστοχίες του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, που αποτέλεσαν τροχοπέδη στη δράση τους, με παράλληλη ανάπτυξη νέων πεδίων δράσης, που θα αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους υφιστάμενους πόρους και θα οδηγήσουν στη μείωση των διοικητικών βαρών και στην ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

Το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, στοχεύει να οδηγήσει στη διαμόρφωση συνθηκών, που θα επιτρέψουν στην τοπική αυτοδιοίκηση να εξασφαλίσει τους αναγκαίους πόρους, προκειμένου να μπορέσει να επωμιστεί και να ασκήσει λυσιτελώς έναν πιο ουσιαστικό ρόλο στη διοίκηση των δημόσιων υποθέσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με αποτελεσματικότητα και διαφάνεια.

Στόχο αποτελεί η συγκρότηση συνεκτικών και ολοκληρωμένων πεδίων ευθύνης από το κεντρικό κράτος στην τοπική αυτοδιοίκηση, γεγονός που θα εξασφαλίσει την

αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη διοικητική λειτουργία σε τοπικό επίπεδο και κατ' αντιστοιχία στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης εν γένει.

Η ουσιαστική δε ενεργοποίηση αυτοτελών θεσμών άσκησης δημόσιας διοίκησης σε τοπικό επίπεδο, θα ενισχύσει την αποκεντρωμένη δημόσια δράση στο πλαίσιο της διοικητικής, οικονομικής και λειτουργικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ και θα τους καταστήσει αποτελεσματικότερους στο έργο που επιτελούν.

Η λειτουργική ένταξη της αυτοδιοίκησης σε νέα πεδία δραστηριότητας, προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος και της ανάπτυξης τοπικών δημόσιων αγαθών, θα αποτελέσει παράγοντα ανάπτυξης, ωφέλιμης κοινωνικά επιχειρηματικότητας, με γενικότερη αύξηση των οικονομικών πόρων και της αποδοτικότητας της αυτοδιοικητικής δράσης.

Στις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Δεύτερου Μέρους περιλαμβάνονται διατάξεις που αποσαφηνίζουν και κωδικοποιούν τις αρμοδιότητες τόσο των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και των οργάνων τους (άρθρα 227, 231, 233, 235, 236) όσο και των ίδιων των Δήμων (άρθρο 228), προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι πολύπλευρες νομικές και πρακτικές δυσχέρειες, ως αποτέλεσμα της πολυδιάσπασης της ισχύουσας νομοθεσίας.

Οι προτεινόμενες διατάξεις του Τρίτου Μέρους συμβάλλουν στην αναβάθμιση, τον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης, με αντικείμενο την απονομή ιθαγένειας, μέσω τυποποιημένων και απλοποιημένων διαδικασιών, με ενιαία σε όλη την Επικράτεια κριτήρια και με πλήρως διασαφηνισμένο το θεσμικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα την ορθότερη και ταχύτερη έκδοση σχετικών αποφάσεων και την ισότιμη μεταχείριση των ενδιαφερόμενων και κατά συνέπεια τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν).

7. Νομιμότητα

7.1. Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση.

- Αρχή της ίσης μεταχείρισης - άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος
- Δικαίωμα στην πληροφόρηση – άρθρο 5Α του Συντάγματος
- Προστασία εργασιακών δικαιωμάτων - άρθρο 22 του Συντάγματος
- Προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος - άρθρο 24 του Συντάγματος
- Αποκεντρωτική οργάνωση της Διοίκησης – άρθρο 101 του Συντάγματος
- Διοικητική αυτοτέλεια Ο.Τ.Α. - άρθρο 102 παρ. 2 του Συντάγματος
- Υπηρεσιακή κατάσταση των οργάνων της διοίκησης – άρθρο 103 του Συντάγματος
- Προστασία προσωπικών δεδομένων - άρθρο 9Α του Συντάγματος

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Για το ζήτημα της εποπτείας του κράτους στους Ο.Τ.Α. υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία δέχεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Σύνταγμα, εκτείνεται αποκλειστικά στη νομιμότητα των πράξεων τους (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 3169/2006, 1902/2002).

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο δεν ρυθμίζει ευθέως ζητήματα που αφορούν την διάρθρωση της διοίκησης στα κράτη-μέλη. Ορισμένες αρχές του ευρωπαϊκού δικαίου, επηρεάζουν έμμεσα τη λειτουργία των διοικητικών αρχών στα κράτη μέλη, όμως δεν προδιαγράφουν τον τρόπο διάρθρωσής τους.

Από τις διεθνείς συμβάσεις, ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας, ο οποίος κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 1850/1989 (ΦΕΚ Α 114), με την εν λόγω κύρωση να αφορά μόνο τον πρώτο βαθμό.

Στο υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, με τη διάταξη του άρθρου 1, επεκτείνεται και στις περιφέρειες η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας και υλοποιείται ως προς το ζήτημα αυτό, η σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης 372 (2015), με την οποία υιοθετήθηκε η τρίτη έκθεση του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών, που αφορά την παρακολούθηση της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας στην Ελλάδα [CG/2015 (28) 8PROV. 25.2.2015].

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας.

Αρμόδιο για τον επιτελικό σχεδιασμό και την προώθηση εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος σχεδίου νόμου, είναι αφενός το επισπεύδον Υπουργείο Εσωτερικών, αφετέρου οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού της χώρας. Εκτός των ανωτέρω, αρμοδιότητα έχουν τα Υπουργεία: Οικονομικών, Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υποδομών & Μεταφορών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Επίσης, συναρμόδιο για το σχεδιασμό των ρυθμίσεων του τρίτου μέρους είναι το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης.

Κατά το στάδιο της προετοιμασίας των υπό αξιολόγηση ρυθμίσεων, συμμετείχε το σύνολο των οργανικών μονάδων του Υπουργείου Εσωτερικών κατά λόγο αρμοδιότητας.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση.

Αναφορικά με την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, και με στόχο την παροχή των απαραίτητων κατευθύνσεων και εγκύκλιων οδηγιών προς τους ΟΤΑ αρμόδιες είναι, κατά κύριο λόγο, οι εξής οργανικές μονάδες του Υπουργείου Εσωτερικών: Διεύθυνση Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής

Αυτοδιοίκησης, Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Διεύθυνση Οικονομικής & Αναπτυξιακής Πολιτικής, Διεύθυνση Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Διεύθυνση Ιθαγένειας, Διεύθυνση Αστικής & Δημοτικής Κατάστασης και Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης.

Αναφορικά με την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων του Δεύτερου Μέρους αρμόδιες είναι, κατά κύριο λόγο η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, η Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, η Διεύθυνση Οικονομικής & Αναπτυξιακής Πολιτικής και η Διεύθυνση Οργάνωσης & Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επιπλέον, είναι απαραίτητη η συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία.

Αναφορικά με την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων του Τρίτου Μέρους αρμόδιες είναι, κατά κύριο λόγο η Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας και η Διεύθυνση Ιθαγένειας και η Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης.

Κατεξοχήν δε αρμόδιοι για την εφαρμογή των προτεινόμενων κανονιστικών ρυθμίσεων είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, καθώς και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.).

Έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες καλής νομοθέτησης, σύμφωνα με τον ν. 4048/2012 και κατά τη σύνταξη του αξιολογούμενου νομοσχεδίου, έχουν υιοθετηθεί οι προτεινόμενοι από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, νομοτεχνικοί κανόνες.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη.

Το σύνολο των διατάξεων που αντικαθίστανται, τροποποιούνται ή καταργούνται αποτυπώνεται αναλυτικά σε Συνοδευτική Έκθεση (Πίνακα) του αξιολογούμενου σχεδίου νόμου.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση.

Με το άρθρο 5 του ν. 4368/2016 (Α' 21) προβλέφθηκε η σύσταση, στο Υπουργείο Εσωτερικών, Επιτροπής για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έργο της Επιτροπής ήταν ιδίως «η καταγραφή και αξιολόγηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου που διέπει την οργάνωση και θεσμική και οικονομική λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης συνολικά και τις σχέσεις της με την Κεντρική και την Αποκεντρωμένη Δημόσια Διοίκηση, καθώς και η επεξεργασία και εισήγηση προς τον αρμόδιο Υπουργό πρότασης για την αναμόρφωσή του». Σύμφωνα με τη συστατική της διάταξη, η Επιτροπή συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 19976/9.6.2016 (ΥΟΔΔ 318/17.6.2016) Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης και στελεχώθηκε από εγνωσμένου κύρους επιστήμονες και εμπειρογνώμονες σε θέματα συναφή με το αντικείμενο και το έργο της, εκπροσώπους της πολιτικής ηγεσίας και στελέχη όλων των οργανικών μονάδων του Υπουργείου Εσωτερικών που είναι αρμόδιες επί θεμάτων οργάνωσης, λειτουργίας, προσωπικού, οικονομικών και αναπτυξιακών λειτουργιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ), καθώς και από εκπροσώπους των αντιπροσωπευτικότερων φορέων συνδικαλιστικής εκπροσώπησης των εργαζομένων και στους δύο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Επιτροπή [ύστερα από επιμέρους τροποποιήσεις στη σύνθεσή της, σύμφωνα με τις υπ' αριθ. πρωτ. 24218/25.7.2016 (ΥΟΔΔ 422/2.8.2016), 27720/8.9.2016 (ΥΟΔΔ 496/20.9.2016) και 41032/20.12.2016 (ΥΟΔΔ 712/23.12.2016) Αποφάσεις] παρέδωσε στον Υπουργό Εσωτερικών, το Φεβρουάριο του 2017, την υπ' αριθ. πρωτ. 5/28-02-2017 «Πρόταση Αναθεώρησης του Θεσμικού Πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης». Το κείμενο της πρότασης της Επιτροπής, δομημένο σε 3 βασικά μέρη (Αρμοδιότητες και Διαφορετικά «μοντέλα» ΟΤΑ / Θεσμική Συγκρότηση και Λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης / Οικονομικά και Αναπτυξιακή Προοπτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης)

και σε επί μέρους γενικές και ειδικές θεματικές ενότητες, αποτύπωσε μία ενδελεχή και εμπειριστατωμένη ανάλυση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατέγραψε προβλήματα, δυσλειτουργίες και εγγενείς οργανωτικές και λειτουργικές αδυναμίες και προχώρησε στην επεξεργασία και τη διατύπωση σειράς προτάσεων για την αναμόρφωσή του. Χωρίς να παραγνωρίζει την παρούσα συνταγματική, οικονομική, πολιτική, διοικητική και κοινωνική συνθήκη και με συνείδηση των ορίων που αυτή συνεπάγεται, έναντι κάθε μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος που θα μπορούσε σήμερα να αναληφθεί με αξιώσεις ριζικής αναμόρφωσης των θεσμών και των υποκειμένων που συγκροτούν το «αυτοδιοικητικό κεκτημένο», η πρόταση της Επιτροπής αποτέλεσε τη βάση και την αφετηρία για μία εκτεταμένη και πολυεπίπεδη διαβούλευση, αναφορικά με την παρούσα κατάσταση και τις δυνατότητες υπέρβασής της.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτέλεσε αντικείμενο ευρύτατης και πολύμηνης δημόσιας διαβούλευσης τόσο με τους κοινωνικούς εταίρους και τα εν γένει ενδιαφερόμενα μέρη, όσο και με τους εμπλεκόμενους υπηρεσιακούς παράγοντες, για τη διαμόρφωση όρων αφενός της ευρύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης και αποδοχής των ρυθμίσεών του όσο και διασφάλισης της επιχειρησιακής τους λειτουργικότητας κατά το στάδιο της εφαρμογής τους από τα καθ' ύλην συναρμόδια Υπουργεία και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ιδίως, επισημαίνεται η συνεργασία του Υπουργείου Εσωτερικών αλλά και η συνδιαμόρφωση του σχεδίου νόμου με τους θεσμικούς εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ήτοι την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.) και την Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.), με στόχο την αποτίμηση των ρυθμίσεων ως προς την αποτελεσματικότητά τους και την αναμενόμενη προστιθέμενη αξία αυτών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με έμφαση στην προώθηση διατάξεων που θα συμβάλλουν στην οικονομική βιωσιμότητα και την αναπτυξιακή αναζωογόνηση των τοπικών κοινωνιών.

Η διαβούλευση που ακολούθησε, είχε διάρκεια και εύρος και έγινε με ισότιμη και ανοιχτή συμμετοχή θεσμών και φορέων της αυτοδιοίκησης, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Τόσο η πρόταση της Επιτροπής όσο και οι σκέψεις, οι προτάσεις και οι προβληματισμοί που αναπτύχθηκαν κατά τη διαβούλευση, διατυπώθηκαν με βάση

τη γνώση και τη συνείδηση ότι κάθε μεταρρυθμιστική προσπάθεια αναπτύσσεται στο έδαφος της δεδομένης θεσμικής πραγματικότητας, η υπέρβαση της οποίας προϋποθέτει θεσμική μνήμη, αξιολόγηση του βαθμού ωρίμασης και των αδυναμιών προηγούμενων μεταρρυθμίσεων, γνώση των διαθέσιμων μέσων, πόρων, συνταγματικών προδιαγραφών και διοικητικών εργαλείων, μέριμνα για τη διασφάλιση της θεσμικής συνέχειας και συνείδηση της παρούσας οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής συγκυρίας.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη.

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, η ηλεκτρονική διαβούλευση έλαβε χώρα από τις 27 Απριλίου έως και τις 14 Μαΐου 2018 και κατατέθηκαν συνολικά 504 σχόλια από ενδιαφερόμενους. Οι απόψεις, οι προτάσεις και τα σχόλια που κατατέθηκαν ελήφθησαν υπόψη για τη βελτίωση των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Σημειώνεται ότι οι διατάξεις του Δεύτερου Μέρους του νομοσχεδίου είχαν ήδη υποβληθεί σε δημόσια διαβούλευση από τις 25 Ιανουαρίου 2018 και για επαρκές χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου δεν αποτέλεσαν μέρος της εν λόγω διαβούλευσης.

Σχόλια στη Διαβούλευση

ΑΡΘΡΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ
01	<u>Κατηγορίες Δήμων</u>	11
03	<u>Συγκρότηση δήμων – Αντικατάσταση άρθρου 2 του ν. 3852/2010</u>	6
04	<u>Κοινότητες – Όργανα διοίκησης κοινοτήτων – Αντικατάσταση άρθρου 8 του ν. 3852/2010</u>	10
05	<u>Διάρκεια δημοτικής περιόδου – Αντικατάσταση άρθρου 9 του ν. 3852/2010</u>	14
06	<u>Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 3852/2010</u>	3
08	<u>Εκλογικοί κατάλογοι – Αντικατάσταση άρθρου 12 του ν. 3852/2010</u>	2
09	<u>Προσόντα εκλογιμότητας για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών – Αντικατάσταση άρθρου 13 του ν. 3852/2010</u>	6

10	<u>Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα - Αντικατάσταση άρθρου 14 του ν. 3852/2010</u>	31
11	<u>Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών - Αντικατάσταση άρθρου 15 του ν. 3852/2010</u>	6
12	Αντιπρόσωποι Δικαστικής Αρχής και έφοροι των αντιπροσώπων - Αντικατάσταση του άρθρου 17 του ν. 3852/2010	4
13	<u>Υποψηφιότητες - κατάρτιση συνδυασμών - Αντικατάσταση άρθρου 18 του ν. 3852/2010</u>	15
15	Εκλογές κοινοτήτων άνω των 500 κατοίκων	7
16	Εκλογές κοινοτήτων έως 500 κατοίκων	3
18	<u>Ανακήρυξη - κοινοποίηση υποψηφιοτήτων - Αντικατάσταση άρθρου 20 του ν. 3852/2010</u>	1
22	Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων	2
24	<u>Σταυροί προτίμησης - Αντικατάσταση άρθρου 27 του ν. 3852/2010</u>	5
27	<u>Εκλογικό σύστημα - κατανομή εδρών δημοτικού συμβουλίου - Αντικατάσταση άρθρου 32 του ν. 3852/2010</u>	12
28	<u>Επανάληψη ψηφοφορίας - Αντικατάσταση άρθρου 33 του ν. 3852/2010</u>	4
29	<u>Κατανομή εδρών δημοτικού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια - Αντικατάσταση άρθρου 34 του ν. 3852/2010</u>	2
30	Τροποποίηση άρθρου 35 του ν. 3852/2010	2
31	<u>Κατάργηση άρθρου 36 του ν. 3852/2010</u>	1
32	<u>Κατανομή εδρών συμβούλων κοινότητας - Αντικατάσταση άρθρου 37 του ν. 3852/2010</u>	2
33	<u>Εκλογή προέδρου κοινότητας</u>	1
34	<u>Τροποποίηση άρθρου 38 του ν. 3852/2010</u>	1
40	<u>Παραίτηση αιρετών - Αντικατάσταση άρθρου 54 του ν. 3852/2010</u>	1
44	<u>Τροποποίηση άρθρου 113 του ν. 3852/2010</u>	2
45	<u>Διάρκεια περιφερειακής περιόδου - Αντικατάσταση άρθρου 114 του ν. 3852/2010</u>	1
47	<u>Εκλογικό δικαίωμα - Αντικατάσταση άρθρου 116 του ν. 3852/2010</u>	2
49	<u>Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα - Αντικατάσταση άρθρου 117 του ν. 3852/2010</u>	7
50	<u>Υποψηφιότητες - Συνδυασμοί - Αντικατάσταση άρθρου 120 του ν. 3852/2010</u>	1
55	<u>Άρθρο - Εκλογικό σύστημα - Κατανομή εδρών περιφερειακού συμβουλίου - Αντικατάσταση άρθρου 138 του ν. 3852/2010</u>	2
56	<u>Επανάληψη της ψηφοφορίας - Αντικατάσταση άρθρου 139 του ν. 3852/2010</u>	1
68	Αντιδήμαρχοι - Αντικατάσταση άρθρου 59 του ν. 3852/2010	3
69	<u>Εκλογή νέου δημάρχου - Αντικατάσταση άρθρου 60 του ν. 3852/2010</u>	3
71	Εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου - Αντικατάσταση άρθρου 64 του ν. 3852/2010	3
72	Αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου - Τροποποίηση άρθρου 65 του ν. 3852/2010	1
73	Δημοτικές παρατάξεις - Αντικατάσταση άρθρου 66 του ν. 3852/2010	5
74	Σύγκληση δημοτικού συμβουλίου - Αντικατάσταση άρθρου 67 του ν. 3852/2010	2

75	Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου - Αντικατάσταση άρθρου 70 του ν. 3852/2010	1
76	Συγκρότηση - Εκλογή Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής - Αντικατάσταση άρθρου 74 του ν. 3852/2010	4
77	Λειτουργία Οικονομικής Επιτροπής - Επιτροπής Ποιότητας Ζωής - Αντικατάσταση άρθρου 75 του ν. 3852/2010	3
78	Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 76 του ν. 3852/2010	2
79	Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων - Αντικατάσταση άρθρου 78 του ν. 3852/2010	3
80	Πρόεδρος συμβουλίου κοινότητας άνω των 500 κατοίκων - Αντικατάσταση άρθρου 79 του ν. 3852/2010	15
81	Πρόεδρος κοινότητας έως και 500 κατοίκων - Αντικατάσταση άρθρου 80 του ν. 3852/2010	1
83	Αρμοδιότητες προέδρου κοινότητας έως και 500 κατοίκων - Αντικατάσταση άρθρου 82 του ν. 3852/2010	4
84	Αρμοδιότητες συμβουλίου κοινότητας - Αντικατάσταση άρθρου 83 του ν. 3852/2010	4
85	Γενικές διατάξεις για τη λειτουργία των κοινοτήτων - Αντικατάσταση άρθρου 84 του ν. 3852/2010	1
86	Συνέλευση κατοίκων κοινότητας - Αντικατάσταση άρθρου 85 του ν. 3852/2010	2
88	Σύγκληση του συμβουλίου κοινότητας - Αντικατάσταση άρθρου 88 του ν. 3852/2010	1
89	Λειτουργία συμβουλίου κοινότητας - Αντικατάσταση άρθρου 89 του ν. 3852/2010	2
91	Αντιπεριφερειάρχες - Αντικατάσταση άρθρου 160 του ν. 3852/2010	2
96	Συγκρότηση - εκλογή προεδρείου περιφερειακού συμβουλίου - Αντικατάσταση άρθρου 165 του ν. 3852/2010	1
101	Οικονομική Επιτροπή - Αντικατάσταση άρθρου 175 του ν. 3852/2010	1
103	Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης - Αντικατάσταση άρθρου 178 του ν. 3852/2010	1
105	Αρχές - έκταση - περιεχόμενο κρατικής εποπτείας - Αντικατάσταση άρθρου 214 του ν. 3852/2010	3
106	Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ - Αντικατάσταση άρθρου 215 του ν. 3852/2010	3
107	Επόπτης ΟΤΑ - Αντικατάσταση άρθρου 216 του ν. 3852/210	13
108	Προσωπικό Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ	8
109	Διάρθρωση - οργάνωση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ - Αντικατάσταση άρθρου 218 του ν. 3852/2010	9
110	Υπηρεσιακές μεταβολές - πειθαρχικός έλεγχος - Αντικατάσταση άρθρου 220 του ν. 3852/2010	1
111	Συμβούλιο Εποπτών ΟΤΑ	1
113	Υποχρεωτικός Έλεγχος Νομιμότητας	8
114	Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας - Αντικατάσταση άρθρου 226 του ν. 3852/2010	1
115	Ειδική διοικητική προσφυγή - Αντικατάσταση άρθρου 227 του ν. 3852/2010	3
117	Επιτόπιοι έλεγχοι - Αντικατάσταση άρθρου 229 του ν. 3852/2010	1
118	Δημοσίευση αποφάσεων Επόπτη ΟΤΑ - Αντικατάσταση	1

	άρθρου 230 του ν. 3852/2010	
123	Πειθαρχική διαδικασία - Αντικατάσταση άρθρου 234 του ν. 3852/2010	1
127	Παύση - Αντικατάσταση άρθρου 237 του ν. 3852/2010	1
128	Αντικατάσταση άρθρου 238 του ν.3852/2010	17
129	Τελικές - Μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίου ΣΤ'	1
130	Αντικείμενο του δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος	7
131	Πρωτοβουλία για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος	5
132	Περιορισμοί στη διεξαγωγή δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος	4
133	Διαδικασία προκήρυξης του δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος - Ερώτημα	4
135	Ψηφοφορία - Δικαίωμα εκλέγειν	3
136	Δημόσιος διάλογος	2
142	Εκλογικά τμήματα - Καταστήματα ψηφοφορίας	1
143	Ψηφοδέλτια	1
146	Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας	2
149	Σκοπός της δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης	2
150	Όργανα δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης	2
151	Γενικές αρχές που διέπουν την τοπική και περιφερειακή διαμεσολάβηση	1
152	Προσόντα του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή	13
155	Αντιμισθία	2
164	Αυτοτελές Γραφείο Δημοτικού Διαμεσολαβητή	4
170	Σχέσεις με το Συνήγορο του Πολίτη	3
172	Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα - Ετήσια Προγράμματα Δράσης δήμων - Τροποποίηση άρθρου 266 του ν. 3852/2010	3
173	Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα - Ετήσια Προγράμματα Δράσης περιφερειών - Τροποποίηση άρθρου 268 του ν. 3852/2010	1
174	Επιτροπή Παρακολούθησης & Υλοποίησης Χωρικού και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Τοπικού και Περιφερειακού Επιπέδου	2
175	Υποστήριξη των Δήμων από τη Μ.Ο.Δ Α.Ε για τη μελέτη και εκτέλεση έργων	6
176	Προγραμματικές συμβάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010	6
177	Διαδημοτικός σύνδεσμος τεχνικής υπηρεσίας	10
178	Υπηρεσία Δόμησης	16
179	Επέκταση της δυνατότητας συμμετοχής ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα	4
182	Έννοια, περιεχόμενο και τρόπος καθορισμού ανταποδοτικών τελών	11
183	Κριτήρια κατανομής Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.)	3
184	Τροποποίηση άρθρου 259 του ν. 3852/2010	2
186	Συζήτηση και ψήφιση προϋπολογισμού δήμων	3
187	Συζήτηση και ψήφιση προϋπολογισμού Περιφερειών	1
188	Συζήτηση και ψήφιση Τεχνικού Προγράμματος δήμων - Τροποποίηση άρθρου 208 του ν. 3463/2006	2
189	Συζήτηση και ψήφιση Τεχνικού Προγράμματος Περιφερειών	1
190	Διευκόλυνση της είσπραξης ιδίων εσόδων των Ο.Τ.Α.	4
191	Ηλεκτρονική Βάση Καταγραφής Ακίνητης Περιουσίας	1
192	Σύσταση Επιτροπής για την εκπόνηση ολοκληρωμένου	3

	θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα παραγωγής σε δημοτικές εκτάσεις	
193	Εκμίσθωση ακινήτων των Δήμων – Αντικατάσταση άρθρου 192 του ν. 3463/2006	4
196	Λογαριασμός Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.	2
201	Καταργούμενες διατάξεις	1
203	Διαδικασία και χρονοδιάγραμμα ανακαθορισμού της κατανομής αρμοδιοτήτων και διαδικασιών κεντρικής διοίκησης – αποκεντρωμένων διοικήσεων – τοπικής αυτοδιοίκησης	5
204	Μόνιμη Επιτροπή Ελέγχου Αρμοδιοτήτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης	3
205	Ίδρυση Μουσείου Ολοκαυτώματος στη Θεσσαλονίκη	1
206	Τροποποίηση του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 3852/2010 (Α' 87)	3
207	Τροποποίηση του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 25/1975 (Α' 74)	25
208	Τροποποίηση του άρθρου 99 του Ν. 4483/2017 (Α' 107)	6
209	Αστυνόμευση και καθαρισμός ρεμάτων και απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα ρέματα	1
233	Μεταφορά Διευθύνσεων και Τμημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων σε συνιστώμενες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών – Διατάξεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικών με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση.	6
237	Έναρξη ισχύος	7

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της.

Το σύνολο των απόψεων που εκφράστηκαν στο πλαίσιο της ευρύτατης δημόσιας διαβούλευσης που μεσολάβησε πριν την υποβολή του προτεινόμενου σχεδίου νόμου έχουν ενσωματωθεί σε αυτό, με γνώμονα την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, λαμβανομένων πάντοτε υπόψη των δημοσιονομικών συγκυριών που αντιμετωπίζει η Χώρα.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης.

Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι πάντοτε ανοικτό σε κοινωνικό διάλογο με το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων αλλά και των πολιτών, αφού πάντοτε μελετώνται οι θέσεις και προτάσεις που αποστέλλονται προς αυτό, για τυχόν μελλοντικές θεσμικές βελτιώσεις.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Άρθρο 249:

Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως 7 του άρθρου 249 αποσκοπούν στην επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων του ν. 344/1976 «Περί ληξιαρχικών πράξεων» (Α' 143) στο υπάρχων θεσμικό εθνικό πλαίσιο για την αποτέφρωση νεκρών.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 8 του άρθρου 249 αποσαφηνίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος ληξιαρχικής και δημοτολογικής καταχώρισης των τέκνων με έναν μόνο γονέα, ανεξάρτητα από το φύλο του γονέα. Στις περιπτώσεις αυτές, έχουν ανακύψει αμφισβητήσεις και προβλήματα, ως προς τη δυνατότητα ληξιαρχικής και δημοτολογικής καταχώρισής τους. Συνεπώς, η αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού αποβαίνει επιτακτική, με γνώμονα την προστασία των δικαιωμάτων του τέκνου.

Άρθρο 250:

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της έλλειψης ή της ασυμφωνίας κάποιων από τα καταχωρημένα στοιχεία των μεταπωμένων ληξιαρχικών πράξεων στο Μητρώο Πολιτών με την οικεία πρωτότυπη έγχαρτη πράξη και ανατίθεται στον αρμόδιο Ληξίαρχο η οίκοθεν διόρθωση ή συμπλήρωση των στοιχείων αυτών.

Άρθρο 251:

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η δυνατότητα της ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων Αποτέφρωσης Νεκρών και στην ιδιωτική πρωτοβουλία, δεδομένου ότι η ενεργοποίηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης προς την κατεύθυνση αυτή έχει υπάρξει, έως σήμερα, εξαιρετικά περιορισμένη. Με τη ρύθμιση αυτή ενσαρκώνεται η μέριμνα της Πολιτείας προκειμένου η δυνατότητα αυτή να παρέχεται πράγματι στους πολίτες μέσα από ένα πλαίσιο πλήρες και οργανωμένο.

Άρθρο 252:

Με το άρθρο αυτό, επιχειρείται βελτιωτική μεταβολή στο ν. 2196/1994 (Α' 41) ως προς το ζήτημα της ανταλλαγής πληροφοριών με τα λοιπά κράτη – μέλη της Ε.Ε. σύμφωνα προς το άρθρο 1 της Οδηγίας 2013/1/ΕΕ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/109/ΕΚ, σχετικά με τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος – μέλος, του οποίου δεν είναι υπήκοοι.

Άρθρο 253:

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το πρόβλημα ύπαρξης δύο υπηρεσιών, της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων Βορείου Ελλάδος (Υ.Α.Σ.Β.Ε.) και της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών - Βορείου Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. - Β.Ε.) με το αυτό αντικείμενο, ώστε και να αποφευχθούν επικαλύψεις ή συγκρούσεις αρμοδιοτήτων, όρος εκ των οποίων άνευ, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές. Επίσης, σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών, για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, παρέχεται η δυνατότητα να συστήνονται με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών Τομείς Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Τ.Α.Ε.Φ.Κ.). Έτσι, με τη ρύθμιση αυτή δημιουργείται ένα «εργαλείο» ευελιξίας και προσαρμοστικότητας όσον αφορά στις

διοικητικές δομές, με αντικείμενο την αποκατάσταση των επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές, η οποία εξ ορισμού προϋποθέτει ταχεία και κατάλληλη - σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση- αντιμετώπιση.

Άρθρο 254:

Με τις διατάξεις του άρθρου 57, παρ. 2, του ν. 4472/2017 (74 Α'), μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών η αρμοδιότητα που μέχρι τότε ασκούσε το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως προβλέπεται στην περίπτωση γ', της παρ. 1, του άρθρου 1, του ν.δ. 57/1973 (Α' 149), ως προς το σκέλος της χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, ενώ με την αριθμ. 5808/02.03.2018 (772 Β') κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας καθορίσθηκε ότι η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται συγκεκριμένα από το Τμήμα Επιχορηγήσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

Λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη, τις διατάξεις του ν.4270/2014 (143 Α') όπως ισχύουν και προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική λειτουργία των οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής, στην οποία υπάγεται η Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής και το Τμήμα Επιχορηγήσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κρίνεται απαραίτητη η σύσταση Γραφείου Οικονομικής Διαχείρισης Τακτικού Προϋπολογισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κύριες αρμοδιότητες του υπό σύσταση γραφείου θα είναι ο έλεγχος τήρησης των περί ανάληψης υποχρεώσεων διατάξεων και η εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών κατά το μέρος που αφορούν στον τομέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, έτσι ώστε να διαχωριστούν, λόγω ασυμβίβαστου, καθήκοντα και ενέργειες του διατάκτη, με καθήκοντα του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα.

-

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μια «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μιας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην

οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Άρθρο 251:

Με το άρθρο αυτό διευρύνεται η δυνατότητα ίδρυσης Κ.Α.Ο.Ν και σε ιδιώτες πέρα των ΟΤΑ α' βαθμού ή ΝΠΔΔ αυτών. Καθώς η επιλογή της μετά θάνατον διάθεσης των οστών αποτελεί ενάσκηση ατομικού δικαιώματος, συνάδουσα με το άρθρο 5 παρ.1 του Συντάγματος, ήτοι της κατοχύρωσης της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, η Πολιτεία δεν μπορεί παρά να μεριμνά, προκειμένου η δυνατότητα αυτή να παρέχεται πράγματι στους πολίτες μέσα από ένα πλαίσιο πλήρες και οργανωμένο.

Άρθρο 252:

Με το άρθρο αυτό, επιχειρείται βελτιωτική μεταβολή στο ν. 2196/1994 (Α' 41) ως προς το ζήτημα της ανταλλαγής πληροφοριών με τα λοιπά κράτη – μέλη της Ε.Ε. σύμφωνα προς το άρθρο 1 της Οδηγίας 2013/1/ΕΕ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012, για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/109/ΕΚ, σχετικά με τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος – μέλος, του οποίου δεν είναι υπήκοοι.

Άρθρο 253:

Η ρύθμιση του άρθρου 253 επιφέρει θετικές συνέπειες στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία, καθώς αντιμετωπίζονται δυσχέρειες, λόγω διοικητικών δυσλειτουργιών, ασύμβατων με την επιταγή της ενιαίας, έγκαιρης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών.

Άρθρο 254:

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το πρόβλημα ύπαρξης δύο υπηρεσιών, της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων Βορείου Ελλάδος (Υ.Α.Σ.Β.Ε.) και της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών - Βορείου Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. - Β.Ε.) με το αυτό αντικείμενο, ώστε και να αποφευχθούν επικαλύψεις ή συγκρούσεις αρμοδιοτήτων, όρος εκ των ων ουκ άνευ, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές. Επίσης, σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών, για την αντιμετώπιση

επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, παρέχεται η δυνατότητα να συστήνονται με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών Τομείς Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Τ.Α.Ε.Φ.Κ.) Με την προτεινόμενη ρύθμιση δημιουργείται ένα «εργαλείο» ευελιξίας και προσαρμοστικότητας όσον αφορά στις διοικητικές δομές, με αντικείμενο την αποκατάσταση των επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές, η οποία εξ ορισμού προϋποθέτει ταχεία και κατάλληλη - σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση- αντιμετώπιση.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Άρθρο 249:

Αρμοδιότητα έχουν η Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και οι Δήμοι και τα Τμήματα Ληξιαρχείων αυτών.

Άρθρο 250:

Η Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και οι Δήμοι και τα Τμήματα Ληξιαρχείων αυτών.

Άρθρο 251:

Αρμοδιότητα έχουν οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Άρθρο 252:

Η Διεύθυνση Εκλογών των Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 253:

Η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων Βορείου Ελλάδος (Υ.Α.Σ.Β.Ε.), η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών – Βορείου Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. - Β.Ε.) και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Άρθρο 254:

Η Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών.